

Kuntien verot 2018 -missä maksat eniten?

Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa,
niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla

Janne Kalluinen

TIIVISTELMÄ

Selvityksessä tarkastellaan Suomen kunnallisia veroja. Laskelmien ja esimerkkien avulla havainnollistetaan kunnallisen verotuksen eroja Manner-Suomessa vuonna 2018.

Esimerkkiperheen kunnallis-, kiinteistö- ja kirkollisverorasitusta vertaillaan 18 eri maakuntakeskuksessa, jotka ovat Helsinki, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Kokkola, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Mikkeli, Oulu, Pori, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku ja Vaasa. Maakuntakeskusten ohella toisen vertailujoukon selvityksessä muodostavat Helsingin seudun 14 kuntaa: Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo. Lisäksi selvityksen liiteosassa on vertailtu kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloverotusta kunnallis- ja kirkollisveron osalta.

Ansiotuloista perittävä kunnallisvero on arvonlisäveron ohella verotuotoltaan merkittävimpiä yksittäisiä veroja Suomessa. Vuonna 2018 maan keskimääräinen kunnallisveroprosentti laski 19,86:een, mikä johtuu suurelta osin Helsingin kunnallisveroprosentin laskusta. Keskimääräinen kunnallisvero laski edellisvuoteen nähden ensi kertaa sitten vuoden 1997. Kiinteistöverojen osuus kuntien verorahoituksesta on ollut viime vuosina tasaisessa kasvussa.

Palkansaajan kunnittain määräytyvät verot koostuvat suurimmaksi osaksi juuri kunnallisverosta kirkollis- ja kiinteistöveron muodostaessa selvästi pienemmän verotaakan. Manner-Suomen maakunnista korkeimmat kunnallisveroprosentit ovat Keski-Pohjanmaalla ja matalimmat Uudellamaalla. Keskituloisista palkansaajista koostuva perhe maksaa tänä vuonna Keski-Pohjanmaalla 2 202 euroa enemmän kunnallisveroa vuodessa kuin Uudellamaalla.

Selvityksessä tarkastellaan myös esimerkkiperheen yhteenlaskettuja kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistöveroja maakuntakeskuksissa sekä Helsingin seudun kunnissa. Maakuntakeskuksista kirein verotus on Kokkolassa, kevyin Helsingissä, ero kaupunkien välillä on 3 071 euroa. Maakuntakeskuksista Helsingin jälkeen keveimmin verottavat kaupungit ovat Turku ja Tampere.

Helsingin seudulla esimerkkiperheen keveimmät yhteenlasketut verot ovat Kauniaisissa. Pornaisissa esimerkkiperheen verot ovat Helsingin seudulla korkeimmat: ero Kauniaisiin on 2 643 euroa. Kauniaisten jälkeen seudun keveimmät verottajat ovat Espoo ja Helsinki.

Tuloverotus (kunnallis- ja kirkollisverot) on vuonna 2018 kaikki kunnat mukaan lukien kireintä Jämijärvellä ja keveintä Kauniaisissa. Esimerkkiperheiden tuloverotuksen ero näiden kuntien välillä on yli 4 550 euroa.

Veronmaksajain Keskusliitto on julkaissut selvityksiä kunnallisten verojen tasosta vuodesta 2000 lähtien. Selvityksen on tehnyt Veronmaksajain Keskusliiton ekonomisti Janne Kalluinen.

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ.....	
SISÄLTÖ	2
1 JOHDANTO	4
2 KUNTATALOUDEN VERORAHOITUS.....	5
2.1 Kunnallisvero	7
2.2 Kiinteistövero	10
2.3 Yhteisövero	14
2.4 Valtionosuudet.....	15
2.5 Eroavat tulorakenteet	17
3 KUNNALLISVERO PALKKATULOSTA	19
3.1 Kunnallisveron progressiivisuus.....	19
3.2 Palkansaajaperheen kunnallisverot maakunnittain	21
4 MAAKUNTAKESKUKSET - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA	25
4.1 Laskelmien perusteet.....	25
4.2 Palkansaajaperheen tuloverot 2018.....	27
4.3 Palkansaajaperheen kiinteistöverot 2018.....	29
4.4 Palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä	30
5 HELSINGIN SEUTU - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA	33
5.1 Laskelmien perusteet.....	33
5.2 Palkansaajaperheen tuloverot 2018.....	36
5.3 Palkansaajaperheen kiinteistöverot 2018.....	37
5.4 Palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä	38
6 LOPUKSI.....	41
LÄHTEITÄ	42

LIITTEET

Liite 1.	Kuntien talouden tunnuslukuja vuodelta 2016 maakunnittain
Liite 2.	Kuntien lukumäärät tuloveroprosenttien mukaan
Liite 3.	Yleisen ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien jakauma
Liite 4.	Kuntien tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2018
Liite 5.	Palkansaajaperheen kunnallisverot maakunnittain 2018
Liite 6.	Palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2018 vertailukaupungeissa
Liite 7.	Palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2018 kunnittain
Liite 8.	Kiinteistöveron muodostuminen vertailukaupungeissa
Liite 9.	Palkansaajan veroperusteet 2017–2018

1 JOHDANTO

Kuntien rooli suomalaisen hyvinvointivaltion toiminnassa on suuri. Kuntien menot vastaavat tällä hetkellä suuruudeltaan noin 40 prosenttia julkisen sektorin (ml. työeläkeyhtiöt) kokonaismenoista. Puolet kuntatalouden menoista kuluu sosiaali- ja terveystoimeen.

Kuntien peruspalvelut pyritään takaamaan laissa, mutta kuntien erilaiset profiilit luovat hyvin erilaisia tarpeita kuntien välille. Kuntien meno- ja tulopohjien erilaisuudet muodostavat merkittäviä eroja myös kunnalliseen verotukseen. Kunnallisveroprosentti vaihtelee vuonna 2018 Manner-Suomen kunnissa Kauniaisten 17,00 prosentista Jämijärven, Reisjärven ja Teuvan soveltamaan 22,50 prosenttiin. Keskituloisen palkkatuloista maksamista veroista ja palkansaajamaksuista kunnallisvero muodostaa yli puolet.

Käynnissä oleva sosiaali- ja terveystalouden uudistushanke vaikuttaa vuodesta 2020 lähtien huomattavasti kuntien menoihin, verotuloihin ja valtionosuuksiin. Uudistus on määrä toteuttaa siten, että vaikutus yksittäisen verovelvollisen maksutaakkaan on mahdollisimman pieni.

Tässä selvityksessä esitetään, millaisen verorasituksen palkansaajat kohtaavat Manner-Suomen kunnissa vuonna 2018. On olennaista huomioida, että kuntalaisen ostovoimaan sekä kustannuksiin vaikuttavat verojen ohella myös paikallinen hinta- ja palkkataso sekä julkispalveluiden laatu.

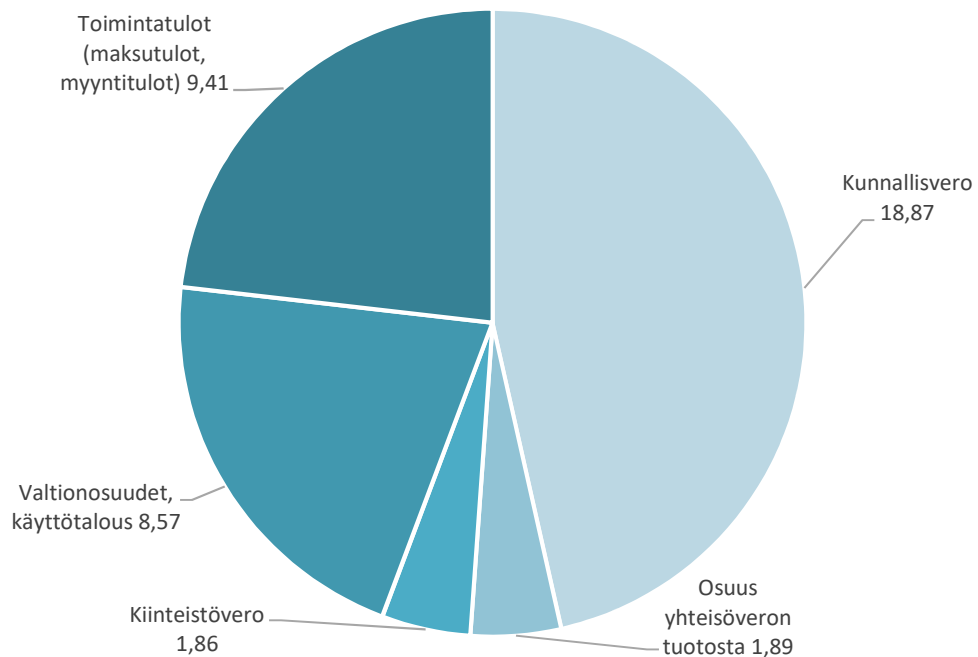
Selvityksen alussa esitellään kuntatalouden rahoitusta yleisesti, mitä seuraa laskelmat kunnallisista tuloveroista esimerkkiperheen tapauksessa. Neljäs ja viides luku sisältävät vertailut kuntakohtaisista veroista (kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistövero) 18 maakuntakeskuksessa ja Helsingin seudun kunnissa.

2 KUNTATALOUDEN VERORAAHOITUS

Julkispalveluiden rahoittaminen edellyttää verovaroja eivätkä kuntien palvelut tee tässä mielessä poikkeusta. Kunnilla on useita tulonlähteitä ja niistä merkittävin on kunnallisvero. Suurin osa kuntien toiminnasta rahoitetaan verovaroin. Kunnat keräävät veroja kunnallisveroina ansiotuloista ja kiinteistöveroina rakennuksista ja maasta. Lisäksi kunnille ohjataan osuus yhteisöveron tuotosta. Nämä suorat verotuotot muodostavat koko kuntasektorin tuloista arviolta runsaat 56 prosenttia vuonna 2018.

Kuntapalveluita rahoitetaan myös palveluiden maksu- ja myyntituloilla. Nämä toimintatulot muodostavat noin neljänneksen kuntien tuloista. Kunnat saavat päättää palveluiden käyttäjiltä perittävien maksujen suuruudesta säädettyjen enimmäismäärien rajoissa.

KUVIO 1 Kuntien ja kuntayhtymien keskeiset tuloerät vuonna 2018 (ennuste), mrd. euroa.

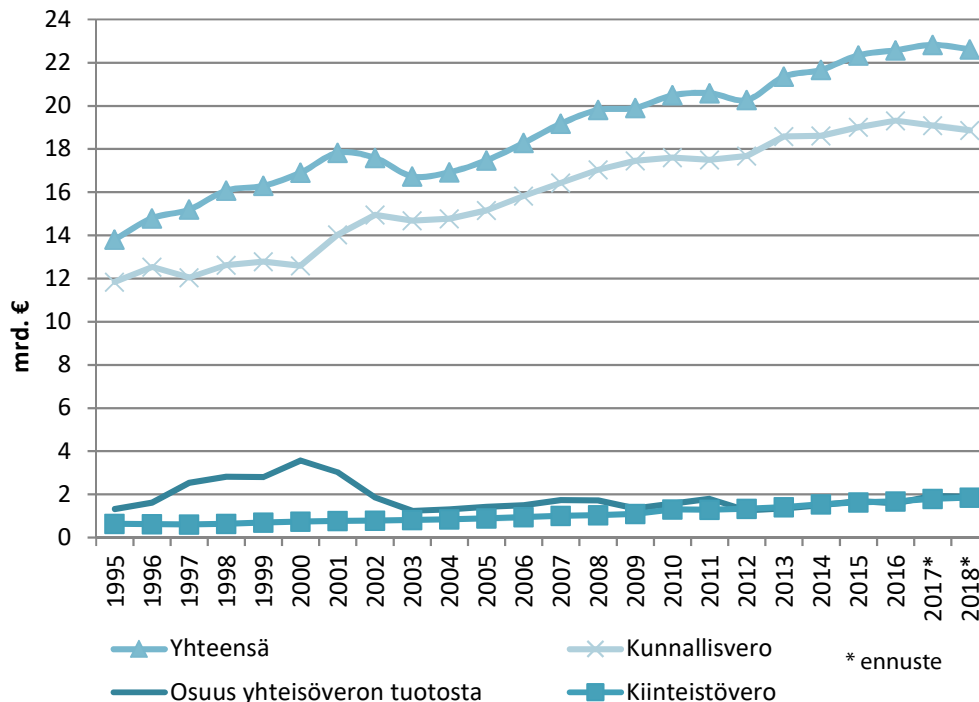
Suorien verotulojen lisäksi verorahaa kiertää kunnille valtiohallinnon kautta valtionosuksina ja muina valtionapuina. Vuonna 2018 valtionosuudet muodostavat hieman yli viidenneksen kuntien tuloista. Koska kunnat ovat hyvin erilaisia veropohjiltaan ja asukasrakenteiltaan, valtionosuuksia tarvitaan myös tasaamaan kuntien välisiä taloudellisia olosuhteita. Nämä luvut kuvaavat kuntasektorin rakennetta kokonaisuutena, ja yksittäisten kuntien tulorakenteissa on suuriakin eroja. Tilikausien tulorahoituksen vajeita kunnat rahoittavat lainanotolla.

Kuvio 2 esittää kuntien verotulojen kehityksen 1995–2018. Ennusteen mukaan (deflatoitu vuoden 2018 hintatasoon) kuntien verotulot pienentyivät viime vuonna ja

jatkavat pienentymistään myös kuluvana vuonna. Monien kunnallisverotusta koskevien ansiotulojen vähennykset ovat vaikuttaneet vuotuisen kunnallisveron määrään vähentävästi. Kertyneen kunnallisveron määrään 2018 vaikuttaa myös se, että kuntien keskimääräinen veroprosentti on hieman vuodentakaista alempi.

Kuntien kokonaisverotulojen kehitys seuraa läheisesti kunnallisen tuloveron kehitystä, mutta kuntien verotulojen pienenemistä on aiempina vuosina osittain estänyt myös muutokset yhteisöverotulojen jako-osuuksissa. Lisäksi yhteisöveron tuotto vaihtelee suhdanneluontoisuudestaan johtuen enemmän kuin muiden kunnallisten verojen ja sen jako-osuuksia on muutettu suhdanteiden mukana. Selvästi vakaamman kiinteistöveron käyttöä on taas tietoisesti pyritty kasvattamaan kunta-sektorin rahoituksessa. Kiinteistöveron osuus tällä hetkellä kaikista kuntien verotuloista on kahdeksan prosenttia ja kaikista tuloista viisi prosenttia.

KUVIO 2 Kuntien verotulot 1995–2018, vuoden 2018* hintatasossa, mrd. euroa.

Lähde: Kuntaliitto, Tilastokeskus; inflaatioennuste vuosille 2017 ja 2018: 0,8 % ja 1,4 %

Sosiaali- ja terveydenhuollon- (sote) sekä maakuntauudistuksen myötä kuntatalouden verorahoitus tulee muuttumaan rakenteeltaan merkittävästi. Uudistuksen on määrä astua voimaan vuonna 2020. Sosiaali- ja terveydenhuollon- sekä muita tehtäviä siirtyy kunnilta maakunnille ja samalla kyseisiä tehtäviä koskevat kustannukset ja tulot siirtyvät vastaavasti kunnilta pois. Uudistuksella tavoitellaan kustannuskasvun hillitsemistä, joka koituisi lopulta veronmaksajan hyödyksi.

Tulojen siirron seurauksena kuntatalouden tulo rakenne ja eri tulolähteiden suhteelliset painoarvot muuttuvat. Muutokset kohdistuvat kunnalliseen tuloveroon, kuntien osuuteen yhteisöverosta sekä valtionosuuksiin. Kaikkien kuntien tuloveroprosentteja alennetaan arvion mukaan hieman alle 12,5 prosenttiyksikköä. Kuntien peruspalvelujen järjestämiseen varatuista valtionosuuksista arviolta 5,8 miljardia euroa siirtyy kunnilta maakunnille; kuntien osuus yhteisöveron tuotosta pienenee lisäksi noin 0,5 miljardilla eurolla. Kunnallisvero tulee säilymään veroprosentin laskusta huolimatta kuntien tärkeimpänä tulonlähteenä. Kiinteistöveron suhteellinen osuus kasvaa ja valtionosuuksien osuus hieman alenee.

Uudistus on määrä toteuttaa siten, että työn verotus ei kiristy, kokonaisveroaste ei nouse ja että uudistuksella on mahdollisimman vähän vaikutuksia yksittäisen verovelvollisen verotuksen tasoon. Maakunnille siirtyvien tehtävien rahoitus tulee jatkossa valtiolta. Näin ollen valtionverotukseen tulee kohdistumaan kunnallisia veronkevennyksiä vastaavat kiristykset. Maakunnalle siirtyvien tehtävien kustannuksissa on yksittäisten kuntien välillä suuria eroja, mikä saattaa aiheuttaa pieniä muutospaineita yksittäisen veronmaksajan maksutaakkaan. (Sote- ja maakuntauudistuksen [www-sivusto](http://www.sivusto.fi).)

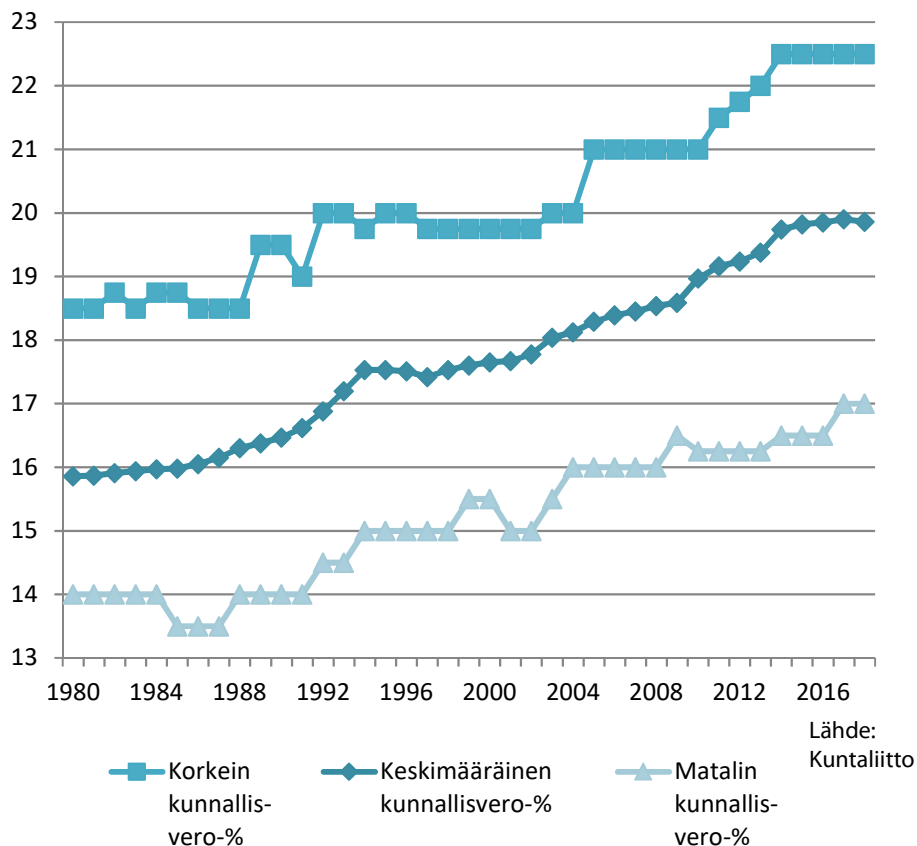
2.1 Kunnallisvero

Ansiotuloista kerättävä kunnallisvero on arvonlisäveron ohella julkiselle sektorille eniten verotuloja tuottava vero. Vuonna 2016 kunnallisveroa kertyi 18,8 miljardia euroa, ja sitä maksoi 3,9 miljoonaa henkilöä 4,8 miljoonasta tulonsaajasta. Kaikista ansiotuloista perittävistä veroista ja veronluonteisista maksuista sen osuus oli noin kaksi kolmasosaa.

Kuntien tuloveroprosentit ovat kuntien itsensä vapaasti päätettävissä ilman valtion asettamia ala- ja ylärajoja. Kunnallisverotuksessa tehtävistä vähennyksistä päättää kuitenkin eduskunta. Vuoden 2018 alusta kunnallisveroprosentti nousi Suomessa 53 kunnassa ja laski kuudessa. Keskimääräinen tuloilla painotettu kunnallisveroprosentti on 19,86 %, mikä on 0,04 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vaikka veroaan kiristäneitä kuntia oli lukumäärällisesti huomattavasti keventäjiä enemmän, keskimääräistä kunnallisveroa alensi merkittävästi Helsingin 0,50 prosenttiyksikön kunnallisveron alennus. Kunnallisveron kiristäjät olivat pääsääntöisesti pieniä kuntia, joiden vaikutus valtakunnan keskiarvoon on keskimääräisesti vähäisempi.

Suomen korkein kunnallisveroprosentti, 22,50 %, pysyi vuoteen 2017 nähden samana ja se on käytössä kolmessa kunnassa: Jämijärvellä, Reisjärvellä ja Teuvalla. Reisjärvi ja Teuva nostivat veroprosenttiaan vuodesta 2017; Jämijärven kanssa vuonna 2017 korkeinta veroprosenttia pitänyt Savonlinna kevensi kunnallisveroaan puolella prosenttiyksiköllä tälle vuodelle. Manner-Suomen kevein kunnallisveroprosentti on Kauniaisissa, 17,00 %. Ahvenanmaalla on tosin kolme kuntaa, jotka soveltavat tätäkin alempaa verokantaa, joista alin on Jomalassa: 16,50 %.

KUVIO 3 Keskimääräinen kunnallisveroprosentti Suomessa ja Manner-Suomen kunnallisveroprosenttien vaihteluväli 1980-2018.

Vaikka kunnallisvero vuonna 2018 keskimäärin laskikin, pidemmällä tarkastelujaksolla voidaan huomata varsin vakaa kunnallisverojen nousutrendi aina 1980-luvulta saakka. Vuosien 1980 ja 2018 välillä keskimääräinen kunnallisveroprosentti on kasvanut neljä prosenttiyksikköä, mikä näkyy kuviossa 3. Huonojen taloussuhdanteiden aikana kunnallisverot ovat nousseet jyrkemmin, mutta noususuhdanteiden aikana kunnallisverot ovat vastaavasti joko pysyneet jokseenkin ennallaan tai nousseet. Vuosi 2018 on kunnallisverojen kannalta harvinainen, sillä edellisen keran kunnallisverotus Suomessa keskimäärin on laskenut edellisvuoteen verrattuna vuonna 1997.

Ajanjakson aikana kunnallisverotuksessa tehtäviä vähennyksiä on laajennettu. Tämä ei kuitenkaan selitä kunnallisveroprosenttien kasvua, sillä valtio on viime vuosina pyrkinyt kompensoimaan kunnille vähennyksistä aiheutuvat veromenetykset valtionosuusjärjestelmän avulla. Vähennysten johdosta keskimääräinen efektiivinen veroaste ei ole noussut yhtä paljon kuin kunnallisveroja on nostettu. (Savolainen 2017.)

Kunnat nostivat suuressa määrin veroprosenttejaan 1990-luvun laman kurittaessa kuntien taloutta, mutta laman jälkeen veroprosentit laskivat hienoisesti. Jo vuonna

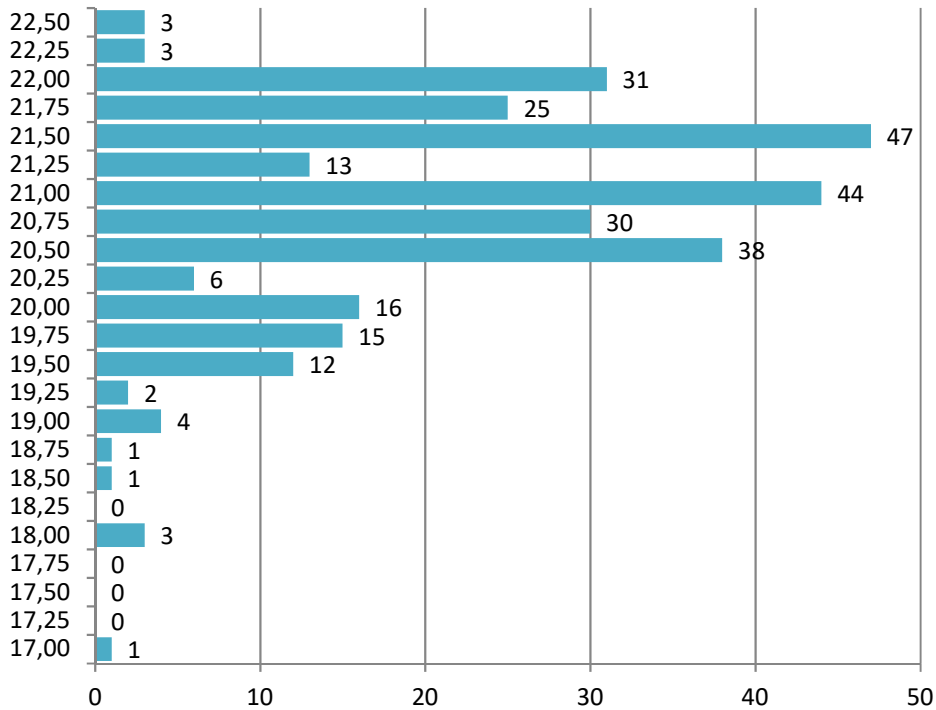
1996 kunnallisveroprosenttia laskeneita kuntia oli selvästi enemmän kuin sitä nostaneita. Parin vuoden notkahduksen jälkeen veroprosentit ovat kuitenkin olleet kovassa nousussa, mitä ei voi selittää vain laskusuhdanteilla. Kuntien lukumäärän väheneminen vähentää vastaavasti myös kunnallisverojen nostajien ja laskijoiden lukumäärää: vuodesta 2000 kuntien lukumäärä on vähentynyt 141 kappaleella.

TAULUKKO 1 Tuloveroprosenttia nostaneiden ja laskeneiden kuntien lukumäärä Suomessa (ml. Ahvenanmaa) 1991–2018.

	Nosti	Laski		Nosti	Laski
1991	101	1	2005	136	1
1992	105	0	2006	140	1
1993	114	0	2007	106	3
1994	125	2	2008	119	3
1995	9	8	2009	67	4
1996	5	34	2010	181	2
1997	10	44	2011	49	6
1998	77	19	2012	91	3
1999	87	10	2013	119	4
2000	83	15	2014	156	0
2001	41	6	2015	98	0
2002	108	3	2016	45	3
2003	93	2	2017	47	14
2004	54	2	2018	53	6

Yleisin kunnallisveroprosentti vuonna 2018 kuntien lukumäärällä mitattuna on 21,50 (kuvio 4), kuten vuotta aiemminkin. Vuonna 2016 yleisin veroprosentti oli 21,00. Kun vuonna 2006 vain kolme prosenttia kunnista peri kunnallisveroa 20,00 prosentin tai sitä korkeamman verokannan mukaan (Punakallio 2008), vastaava luku vuonna 2018 on jo yli 85 prosenttia. Kuriositeettina voidaan myös havaita, että keskimäärin vain yksi kolmesta kunnasta soveltaa veroprosenteissaan neljäsosaprosentteja (-,25 % tai -,75%).

KUVIO 4 Kuntien lukumäärä tuloveroprosenttien mukaan Manner-Suomessa vuonna 2018.

Lähde: Kuntaliitto

2.2 Kiinteistövero

Kiinteistövero on ainoastaan kuntien vero. Se määräytyy kiinteistön sijaintikunnan määräämän kiinteistöveroprosentin ja kiinteistön verotusarvon mukaan vuosittain. Kiinteistöveron veropohjan ja kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälin määrittelee valtio, kuten kunnallisveronkin. Kunnat saavat päättää kiinteistöveroprosenttinsa niille asetettujen rajojen sisällä. Julkinen keskustelu ja pohdinta kiinteistöverotuksen kehityksestä on käynyt vilkkaana viime vuosina. Keskustelua on herättänyt muun muassa kiinteistöveron veropohjan kattavuus, kiinteistöveron verotusarvojen ajantasaistaminen ja kiinteistöveron vaikutus asumisen sekä asuntojen hintoihin. Hallituksen veropoliittisessa linjauksessa kiinteistöverojen osuutta kuntien verotuloista on tavoiteltu kasvatettavan ja näin on myös tapahtunut.

Kiinteistövero on kansainvälisesti yleisin käytössä oleva paikallistason vero. Kuntatalouden rahoitusmuodoksi kiinteistövero sopii vakaiden ja ennustettavien verotulojen takia. Kun paikallisten julkisten palveluiden tason (mm. koulut, kunnallistekniikka, liikenneinfrastruktuuri) voidaan olettaa jossakin määrin pääomittuvan kiinteistöjen arvoihin, voidaan kiinteistöverolla katsoa olevan hyötyjä maksaa -periaatteinen luonne. Esimerkiksi infrastruktuurin ja muiden paikallisten julkisten palveluiden korkea taso nostaa kiinteistöjen markkinahintoja alueella, jolloin niistä maksetaan myös enemmän veroa. Etenkin maapohjaan kohdistuvaa veroa on pidetty taloustieteessä hyvänä ja tehokkaana verona.

Suomessa kiinteistövero kohdistuu sekä maapohjaan että rakennukseen. Sitä ei kuitenkaan peritä metsistä, vesistöistä eikä maatalousmaista, mutta maatalojen rakennukset kuuluvat kiinteistöverotuksen piiriin. Maapohjaan sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia. Rakennuksen ja maapohjan arvo määritellään erikseen. Tonttien verotusarvoja on pyritty päivittämään kauppahintojen kehityksen perusteella. Käytännössä muutokset verotusarvoissa ovat olleet viime vuosina vähäisiä.

Maapohjan, eli tontin, verotusarvon laskennassa pyritään ottamaan huomioon mm. kiinteistön sijainti, käyttötarkoitus, rakennusoikeus, liikenneyhteydet ja kunnallistekniikka. Alueellisten kauppahintojen perusteella verotusarvo yritetään saada riippuvaiseksi markkinahinnoista. Verotusarvojen tasoksi on asetettu 75 prosenttia aluehintakarttojen ja arviointiohjeiden osoittamasta käyvästä hintatasosta. Aluehintakartat ja arviointiohjeet vahvistetaan vuosittain. Verotusarvojen nousulla on myös raja-arvot, joita suurempi vuosinousu ei voi olla, jottei veron muutos muodostu kohtuuttoman suureksi.

Rakennuksen verotusarvon perusteena on rakennuksen jälleenhankinta-arvo vähennettynä vuotuisilla ikäalennuksilla. Jälleenhankinta-arvo määräytyy kaavamaisesti keskimääräisten rakennuskustannusten perusteella, jotka vahvistetaan vuosittain. Samanlaisten rakennusten verotusarvot eri puolella maata ovatkin samat.

TAULUKKO 2 Kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajat sekä Manner-Suomen keskimääräiset prosentit vuonna 2018.

	Alaraja, %	Ylärajaa, %	Keskimääräinen, %
Yleinen	0,93	2,00	1,06
Vakituinen asuinrakennus	0,41	0,90	0,49
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	0,93	2,00	1,17
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00*	6,00	
Voimalaitosrakennukset ja -rakennelmat	0,93	3,10	
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	1,80	

*Eräiden pääkaupunkiseudun kuntien rakentamattomalle rakennuspaikalle määräämän veroprosentin olisi oltava vähintään 3,00 prosenttiyksikköä niiden soveltamaa yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi.

Hallitus esitti vuodelle 2018 yleistä sekä vapaa-ajan asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajojen vaihteluvälin muuttamista 0,93 – 1,80 prosentista 1,03 – 2,00 prosenttiin. Samalla esitettiin myös vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron ala- ja ylärajaa nostettavaksi vuodelle 2019 0,41 - 0,90 prosentista 0,45 – 1,00 prosenttiin ja voimalaitosrakennusten ja -rakennelmien kiinteistöveron ylärajaa 3,10 prosentista 3,50 prosenttiin. Muutoksen väistämätön seuraus olisi ollut se, että vaihteluvälien alarajoja soveltaneet kunnat olisivat joutuneet pakon edessä nostamaan kiinteistöveroprosenttejaan. Esitystä kuitenkin muutettiin ja se hyväksyttiin siten, että vain ehdotetut ylärajojen korotukset jäivät voimaan pois lukien voimalaitosrakennuksien veroprosentin ylärajaa, joka päätettiin jättää entiselleen.

TAULUKKO 3 Kiinteistöveroprosenttejaan muuttaneet kunnat 2018 Manner-Suomessa.

	Nostaneet kunnat	Laskeneet kunnat
Yleinen	41	4
Vakituinen asuinrakennus	27	4
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	44	2

Kiinteistöveroprosenttien kiristykset ovat olleet 2010-luvulla hyvin yleisiä. Vuonna 2018 Manner-Suomen kunnista 264 on nostanut yleistä kiinteistöveroprosenttiaan vuoteen 2010 verrattuna ja 29 veroprosentti on sama. Vain Puolangassa ja Hailuodossa yleinen kiinteistöveroprosentti on laskenut vuodesta 2010. Vuonna 2018 verotusarvoilla painotetut kiinteistöverojen keskiarvot pysyivät vuodentakaiseen nähden lähes samana: muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero kasvoi vuodentakaiseen 0,01 prosenttiyksikön verran yleisen ja vakituisen asuinrakennusten kiinteistöveron pysyessä ennallaan.

Asuntorakentamiseen kaavoitetun rakentamattoman tontin veroprosentti voidaan asettaa suuremmaksi kuin mitä se yleisellä kiinteistöveroprosentilla olisi. Tällä on pyritty ja onnistuttukin vauhdittamaan asumistuotantoa¹. Pääkaupunkiseutua ja sen kehysalueen kuntia koskee erityissäännös, jonka perusteella rakentamattomien asuntotonttien kiinteistöveroprosentti on oltava vähintään kolme prosenttiyksikköä kunnan yleistä kiinteistöveroprosenttia suurempi.

Voimalaitoksista kunta voi periä korotettua kiinteistöveroa. Joissakin voimalaitoskunnissa suhteelliset kiinteistöverotulojen osuudet kaikista verotuloista ovat suurempia. Sama pätee mökkivaltaisiin kuntiin, joissa vakituisten asukkaiden osuus on pienehkö. Taulukossa 4 on esitetty, mistä kiinteistöverotulot koko maan tasolla muodostuvat. Kunta voi asettaa pienemmän veroprosentin yleishyödyllisille yhteisöille. Yleishyödylliset yhteisöt voivat tällöin välttyä kiinteistöveron maksamiselta täysin.

Kiinteistöveron merkitys kuntien tulonlähteenä on voimistunut vuosi vuodelta. Vuonna 2017 kiinteistöveroa kertyi arvion mukaan 1,77 miljardia euroa, kun vuonna 2007 sitä kertyi puolet vähemmän – noin 0,86 miljardia. Kiinteistöveron merkitys vaihtelee paljon kuntien välillä. Esimerkiksi Eurajoella, Pelkosenniellä ja Kustavissa kiinteistöverolla kerätään yli kolmasosa kunnan verotuloista. Myös kiinteistöverotulojen jakautuminen maapohjan ja rakennusten välille vaihtelee kunnittain veropohjista johtuvien erojen vuoksi. Pääkaupunkiseudulla maapohja tuo selkeästi suuremmat verotulot kuin muualla maassa korkeammista tonttien markkinahinnoista ja verotusarvoista johtuen.

¹ Ks. Lyytikäinen (2009)

TAULUKKO 4 Kiinteistövero ja verotusarvot vuonna 2017 kiinteistötyypin mukaan (Lähde: Verohallinto).

Käyttötarkoitus	Kiinteistövero		Verotusarvo	
	1000 euroa	Osuus, %	1000 euroa	Osuus, %
Rakennukset				
Vak. asuinrakennus	575.156	32,0	117.449.810	51,4
Muu kuin vak. asuinrakennus	91.043	5,1	7.913.738	3,5
Yleinen	553.748	30,8	51.205.664	22,4
Voimalaitosrakennus	41.272	2,3	1.352.092	0,6
Ydinvoimalarakennus	21.173	1,2	683.004	0,3
Pienvoimalaitos	1.277	0,1	116.976	0,1
Uusi vesivoimalaitos	.	.	.	.
Tuulivoimalaitos/Aurinkovoimalaitos	4.655	0,3	428.332	0,2
Yleishyödyllisessä käytössä	7.870	0,4	2.112.238	0,9
Maatalouden tuotantorakennus	14.498	0,8	1.392.877	0,6
Metsätalouden tuotantorakennus	442	0,0	41.610	0,0
Rakennukset yht.	1.311.134	72,9	182.696.340	80,0
Maapohjat				
Yleinen	464.897	25,8	44.813.560	19,6
Yleishyödyllisessä käytössä	1.870	0,1	287.315	0,1
Rakentamaton rakennuspaikka	20.304	1,1	548.656	0,2
Maatal. tuotantorak. rakennuspaikka	680	0,0	64.342	0,0
Metsätal. tuotantorak. rakennuspaikka	4	0,0	389	0,0
Maapohja yht.	487.755	27,1	45.714.262	20,0
Laskennallinen vero yht.	1.798.889	100,0	228.410.603	100,0
Maksuunpantu vero yht.	1.794.452			

Kiinteistöverotuksen akuuttina ongelmana voidaan katsoa olevan sen, että kiinteistöverojen määräytymisen kannalta olennaiset verotusarvot eivät ole ajan tasalla. Maanmittauslaitos valmistelee uutta maapohjan arvostamisjärjestelmää kiinteistöverotusta varten ja järjestelmän on määrä olla käytössä verotuksessa vuonna 2020. Uudistus määrittää koko maahan uudet hinta-alueet, joista johdetaan maapohjien verotusarvot. Maapohjien hinta-alueet muodostetaan kauppahinta-, kiinteistö-, maasto- sekä rakennus- ja huoneistorekisteritietojen perusteella. Maapohjan arvostusjärjestelmän uudistuksen jälkeen on lisäksi määrä uudistaa myös rakennuksien arvostamisjärjestelmää.

Lisäksi kiinteistöverotuksen toisena ongelmana ollaan pidetty sitä, että kiinteistöverorekisterit ja todellinen kiinteistöveropohja eivät aina vastaa toisiaan, minkä vuoksi potentiaalisia kiinteistöverotuloja jää keräämättä. Esimerkiksi rakentamisen tai kunnostamisen yhteydessä muuttuneita kiinteistötietoja ei välttämättä ilmoiteta verottajalle ja veropohja jää totuudenmukaista kapeammaksi. Kuntaliiton arvion mukaan kiinteistöveron ulkopuolelle jäävien rakennuksien puuttuminen rekisteristä voisi lisätä kiinteistöverotuloja 100 miljoonalla eurolla vuositasolla.

2.3 Yhteisövero

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero. Yhteisöveron määrä on 20 prosenttia yhteisön verotettavasta tulosta. Yhteisöveron piiriin kuuluvat osuuskunnat sekä tietyin edellytyksin julkisyhteisöt, yhdistykset, laitokset, säätiöt ja asunto-osakeyhtiöt. Yhteisöveronsaajat ovat olleet vuodesta 2016 lähtien valtio ja kunnat. Seurakuntien oikeus yhteisöveroon lakkasi vuonna 2015 ja sitä tuli korvaamaan valtion talousarviomäärärahasta tehtävä rahoitus.

Yhteisöveron jako-osuudet veronsaajien kesken ovat aaltoilleet viime vuosina melko voimakkaasti. Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on ollut vuonna 1997 vielä 44,8 prosenttia, josta se vähentyi 22,03 prosenttiin vuoteen 2008 mennessä ja nousi seuraavana vuonna 32,03 prosenttiin. Syitä aaltoiluun ovat olleet suhdannekehitys ja lainsäädännön uudistukset. Vuonna 2018 kuntien jako-osuus on 31,37 prosenttia valtion osuuden ollessa vastaavasti loput 68,63 prosenttia.

Yhteisöverokantaa laskettiin vuoden 2012 alussa 26:sta 24,5 prosenttiin ja vuoden 2014 alussa edelleen 20 prosenttiin. Muutoksen välitön vaikutus oli yhteisöveron tuoton pieneneminen. Valtio kompensoi kuntien veromenetyksiä korottamalla niiden yhteisöveron jako-osuutta. Vuonna 2016 yhteisöveron tuotto oli kuitenkin noin 5,5 miljardia euroa, joka on noin 0,9 miljardia euroa enemmän vuoteen 2013 nähden, jolloin verokanta oli korkeampi. Kiistanalaista ei toki ole se, että parantunut yhteisöveron tuotto parantaa osaltaan kuntien taloudellista asemaa. Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta kasvaa vuodelle 2018, mikä on seurausta varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta ja sen kompensoinnista.

TAULUKKO 5 Yhteisöveron veronsaajaryhmien jako-osuudet 2009–2018, prosenttia.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Valtio	65,42	65,46	65,46	69,36	68,16	61,63	60,35	69,08	69,66	68,63
Kunnat	32,03	31,99	31,99	28,34	29,49	35,56	36,87	30,92	30,34	31,37
Seurakunnat	2,55	2,55	2,55	2,30	2,35	2,81	2,78	-	-	-

Kuntakohtaiset yhteisöverotuotot lasketaan yritystalouden ja metsätalouden tietojen perusteella. Yksittäisille kunnille saadaan näin laskennalliset yritystoimintaerät

ja metsäerät. Yritystoimintaerä muodostuu kunnassa toimivien yhteisöjen maksamista yhteisöveroista. Metsäerän perusteena ovat metsäkeskusten bruttokantorahatulot ja kunnittainen metsämaan pinta-ala.

Valtion talousarvion ja II lisätalousarvion mukaan valtion yhteisövero-osuus on yhteensä noin 4,4 miljardia euroa, jolloin kuntien laskennallinen osuus olisi yhteensä 1,9 miljardia euroa. Yhteisöveron osuus yksittäisten kuntien verotuloista vaihtelee kuntien välillä paljon. Esimerkiksi Pyhäjärvellä ja Rautavaarassa yhteisöveron osuus kaikista kunnan verotuloista vuonna 2016 oli lähes neljännes, siinä missä useissa Ahvenanmaan kunnissa vastaava osuus oli vain noin 1-2 prosenttia. Manner-Suomen kunnista alhaisin osuus on Pornaisissa, 2,0 %.

2.4 Valtionosuudet

Kuntien palveluiden järjestämisen turvaamiseksi on olemassa valtionosuusjärjestelmä, jolla pyritään takaamaan julkisten palvelujen saatavuus koko maan kattavasti. Kunnan valtionosuusrahoitus koostuu kahdesta erillisestä osasta: kuntien peruspalvelujen valtionrahoitusosuudesta; sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoituksesta. Peruspalvelujen valtionosuudella katetaan seuraavia tehtäväalueiden rahoitusta: sosiaali- ja terveydenhuolto, varhaiskasvatus, osaa esi- ja perusopetuksesta, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi ja taiteen perusopetus. Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan muun muassa koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, osaa esi- ja perusopetuksesta, lukiokoulutusta, ammatillista peruskoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta sekä muutamien muiden oppilaitosten ja organisaatioiden koulutus- & vapaa-ajan toimintaa.

Valtionosuuksilla pyritään tasaamaan kuntien kustannus- ja tarve-eroja sekä veropohjien eroista aiheutuvaa vaihtelua tuloissa. Tämä edesauttaa myös verotuksen horisontaalisen oikeudenmukaisuuden toteutumista. Valtionosuusjärjestelmää on uudistettu merkittävästi vuosina 2010 ja 2015. Viimeisimmässä 1.1.2015 voimaan astuneessa uudistuksessa opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima valtionosuuslainsäädäntö pysyi ennallaan, ja muutokset kohdistuivat peruspalveluiden valtionosuuksiin.

Uudistuksessa painopistettä siirrettiin kustannusten tasauksesta tulojen tasaukseen. Aiemmassa järjestelmässä määräytymiskriteereitä oli lähes 50, kun nykyisessä niitä on 11 (kahdeksan laskennallista määräytymiskriteeriä ja kolme lisäosaa). Valtionosuudet määräytyvät edelleen pitkälti kunnan väestön ikärakenteen ja sairastavuuden perusteella, mutta uudessa järjestelmässä sairastavuuden painoa kustannusten laskennassa kasvatettiin ja ikärakenteen painoa pienennettiin. Myös muissa kohdissa tapahtui suhteellisia muutoksia.

Nykyisen järjestelmän perusrakenne sisältää seuraavat erät: laskennalliset kustannukset, kuntien omarahoitusosuus, lisäosat (ei omarahoitusosuutta), verotuloihin

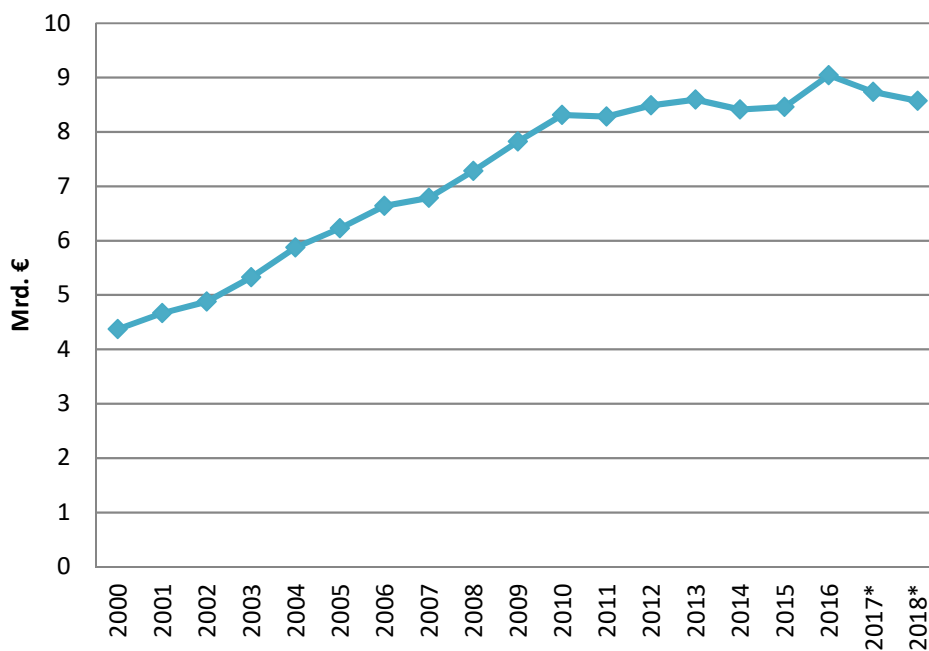
perustuva valtionosuuksien taseaus, muut lisäykset ja vähennykset, järjestelmämuutostaseaus ja kotikuntakorvaukset. Kotikuntakorvaukset eivät varsinaisesti ole osa valtionosuutta, mutta ne huomioidaan samanaikaisesti kuukausittaisessa valtionosuuksien maksatuksessa.

Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus lasketaan koko maan keskimääräisiin kunnallis- ja yhteisöveroihin perustuen. Lisäksi taseauksen laskennassa on otettu huomioon puolet ydinvoimaloiden kiinteistöveron laskennallisesta tuotosta. Ennen vuotta 2012 myös kiinteistövero oli mukana taseauksessa. Laskennallinen keskimääräinen kunnallisvero, kuntien osuus yhteisöverotuloista sekä puolet ydinvoimaloiden kiinteistöverosta vuoden 2016 verotietojen perusteella on ennakkotiedon mukaan yhteensä 3 759,39 euroa asukasta kohden vuonna 2018 (taseausraja). Kuntien tulopohjan painoarvon lisäämiseksi nk. taseausraja nostettiin valtionosuusuudistuksessa 100 prosenttiin aiemmasta 91,86 prosentista.

Mikäli kunnan veropohja kerrottuna koko maan keskimääräisillä veroprosenteilla, eli laskennallinen verotulo, on pienempi kuin taseausraja, kunnan tuloja taseataan lisäämällä sen valtionosuuksia 80 prosentilla taseausrajan ja laskennallisen verotulon erotuksen määrästä. Tällä pyritään edistämään kannustavuutta siinä tapauksessa, että kunnan veropohja ja laskennallinen verotulo kasvavat ja valtionosuuden määrä pienenee. Aiemman järjestelmän mukaan valtionosuus pieneni vastaavalla määrällä kuin kunnan laskennallinen verotulo oli kasvanut. Uuden järjestelmän mukaan kunta menettää kasvusta 80 prosenttia, eli 20 prosenttia jää kunnan hyödyksi. Jos kunnan laskennallinen verotulo on taseausrajaa suurempi, kunnan valtionosuudesta taseausvähennys. Vähennyksen määrä on 30 prosenttia rajan ylittävistä asukaskohtaisesta euromäärästä lisätynä ylittävän osan luonnollisella logaritmillä, joka muutetaan prosenteiksi.

Vuoden 2018 taseaukset tehdään vuoden 2016 tiedoilla. Näin ollen ennakkotietojen mukaan taseauslisää saa 265 kuntaa, kun taas 30 kunnassa maksetaan taseausvähennystä.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti on 25,34 vuonna 2018, joka on 0,11 prosenttiyksikköä vuodentakaista suurempi. Suuri osa kasvusta johtuu varhaiskasvatusmaksujen alentamisen kompensoimisesta. Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa koko valtakunnan tasolla. Yhden kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan ikärakenteen, sairastavuudesta ja muista laskennallisista kustannuksista vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (tänä vuonna 3 599,08 €/asukas) kaikissa kunnissa. Valtionosuuksien lisäksi valtio myöntää kunnille ja kuntayhtymille myös valtionavustuksia. Valtio esimerkiksi osallistuu toimeentulotuen kustannuksiin ja myöntää avustuksia erilaisiin hankkeisiin. Pelkkä valtionosuuksien määrä ei siis kerro koko kuvaa valtionapujen koosta.

KUVIO 5 Kuntien valtionosuudet 2000–2018 vuoden 2018* hintatasossa.

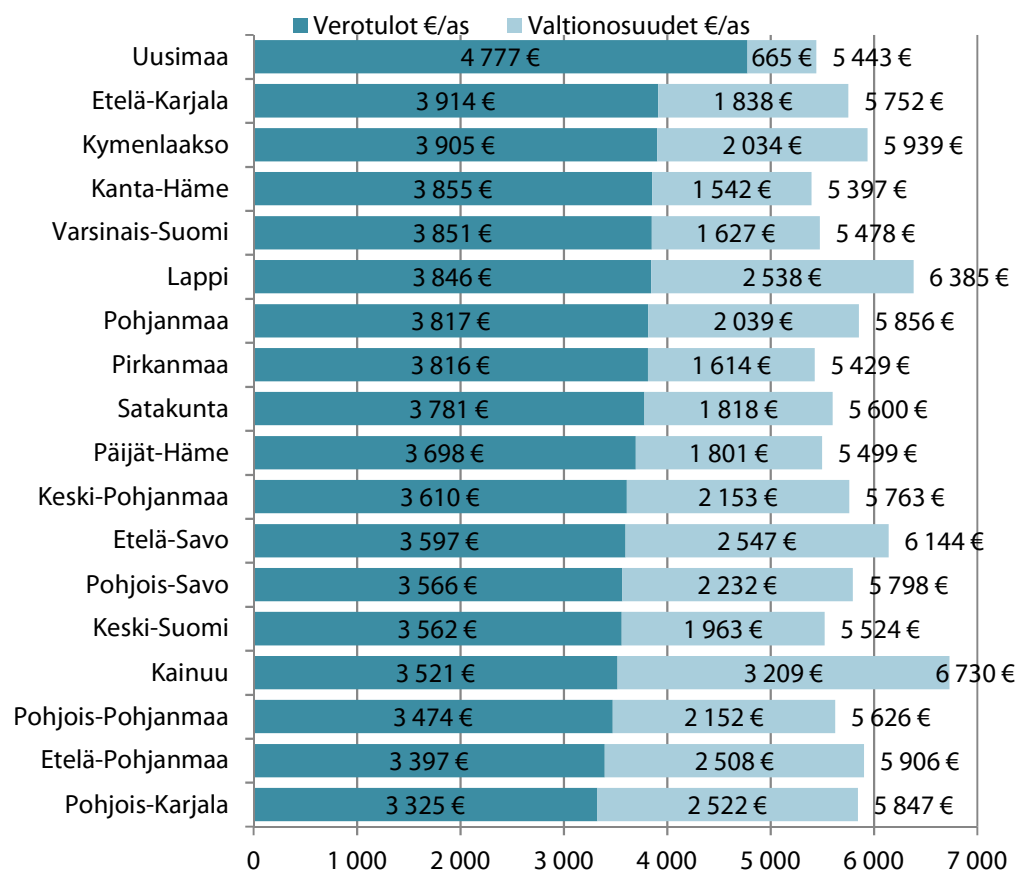
Lähde: Kuntaliitto (*ennuste)

2.5 Eroavat tulorakenteet

Edellä esiteltiin kuntien verorahoituksen muotoja. Rahoitusrakenne ja rahoituksen määrä asukasta kohden vaihtelevat paljonkin eri kuntien välillä. Kuviossa 6 on vertailtu maakunnittain kuntatalouden omia verotuloja ja valtionosuuksia asukasta kohden.

Huolimatta Uudenmaan kuntien keskimääräistä alhaisista kunnallisveroprosenteista, maakunnan verotulot henkeä kohden ovat muuta maata suuremmat. Asukasta kohden pienimmät verotuotot ovat Pohjois-Karjalassa, jossa verotuottoa kertyi 1 452 euroa vähemmän asukasta kohden vuonna 2016 kuin Uudellamaalla. Kuntien verotulotkin, myös valtionosuuksien määrä vaihtelee maakunnittain paljon. Asukasta kohti suurimmat yhteenlasketut tulot valtionosuuksista ja veroista ovat Kainuussa ja Lapissa.

KUVIO 6 Kuntien verotulot ja valtionosuudet maakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2016 (Lähde: Kuntaliitto).

Maakuntien tai yksittäisten kuntien saamia valtionosuuksia keskenään vertailtaessa on otettava huomioon, että valtionosuuksien määrään vaikuttaa esimerkiksi se, kuinka toisen asteen koulutus ja ammattikorkeakoulutus on järjestetty. Näihin kohdistuva valtion rahoitus maksetaan suoraan oppilaitokselle, ja oppilaitokset ovat usein kuntayhtymä- tai osakeyhtiömuotoisia. Kunnan alaisuudessa oleva koulutus taas kasvattaa kunnan ja näin ollen myös maakunnan valtionosuuksia.

Paikataksien tilikausien alijäämiä kunnat hankkivat rahoitusta lainamarkkinoilta. Kuntakonsernien lainakanta asukasta kohden oli vuonna 2016 suurin Keski-Pohjanmaalla ja toiseksi suurin Uudellamaalla. Tarkemmat tilastotiedot maakunnittaisista taloudellisista tunnusluvuista vuodelta 2016 ovat liitteessä 1.

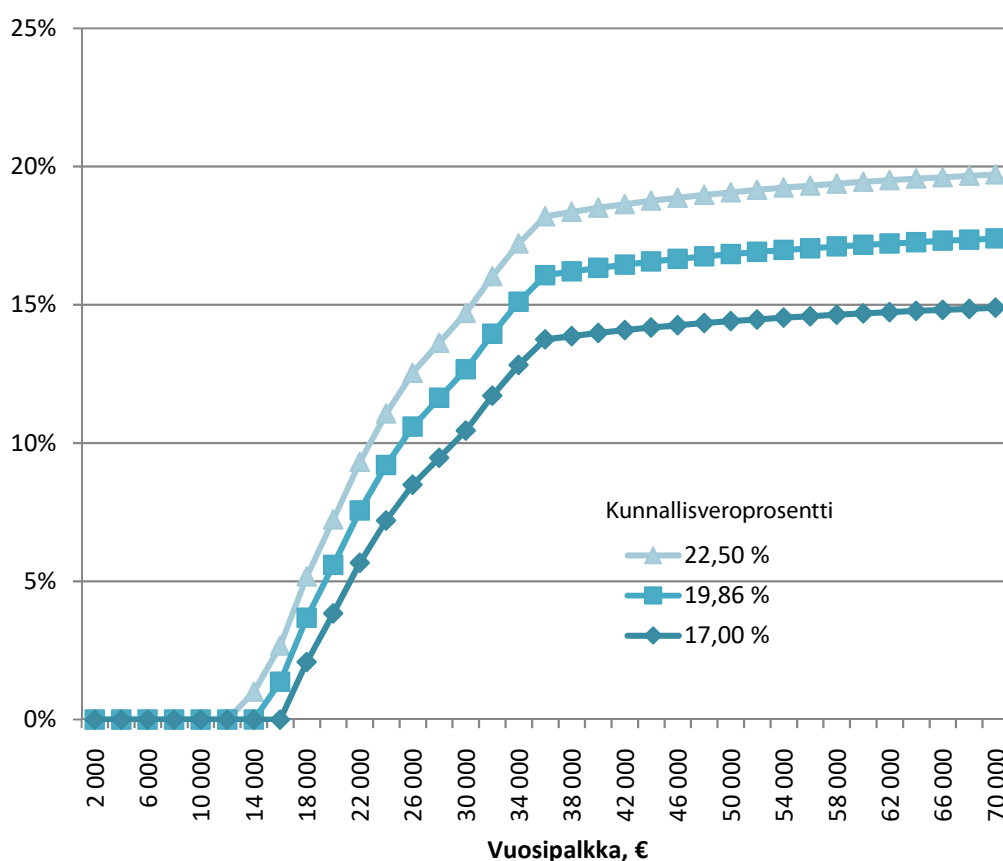
3 KUNNALLISVERO PALKKATULOSTA

Tässä luvussa tarkastellaan ansiotulosta perittävän kunnallisveron piirteitä ja kunnallisverojen eroja Suomen maakunnissa palkansaajaperheen esimerkkilaskelmien avulla.

3.1 Kunnallisveron progressiivisuus

Kunnallisvero saatetaan virheellisesti mieltää suhteelliseksi veroksi. Tämä johtunee siitä, että kunnat voivat määrätä vain yhden kunnallisveroprosentin, joka ei vaihtelee tulojen mukaan. Kunnallisverotuksessa myönnettävien vähennysten takia kunnallisveron osuus veronalaisista ansiotuloista riippuu kuitenkin tulojen suuruudesta. Kunnallisveron osuus tuloista kasvaa ansiotulojen noustessa, vuonna 2018 noin 10 000 euron palkkatuloista ei mene kunnallisveroa vielä lainkaan. Kunnallisveroa maksetaan progressiivisesti suhteessa veronalaisiin ansiotuloihin, minkä kuvio 7 osoittaa.

KUVIO 7 Kunnallisveron osuus palkkatulosta eri tulotasoilla vuonna 2018 keskimääräisellä (19,86) kunnallisveroprosentilla sekä Manner-Suomen matalimmalla (17,00) ja korkeimmalla (22,50) käytössä olevalla kunnallisveroprosentilla lasketuna. Vain viran puolesta tehtävät vähennykset, palkansaaja alle 53-vuotias, keskimääräinen kirkollisvero 1,39 %.

Kunnallisveron prosentuaalinen määrä vaihtelee sen mukaan, mihin vähennyksiin veronmaksaja on oikeutettu. Kunnallisverotuksessa myönnettävä perusvähennys pienentää verotaakkaa pienimmillä tuloilla, oli sitten kyse mistä tahansa ansiotulosta. Palkansaajan kunnallisverotuksen progressioon vaikuttavat erityisesti kunnallisverotuksen ansiotulovähennys sekä työtulovähennys. Eläkkeiden verotuksessa taas kunnallisverotuksen eläketulovähennys pienentää kunnallisverojen suhteellista määrää.

V ansiosta kaikkein pienimmistä tuloista ei makseta kunnallisveroa ollenkaan. Palkansaaja maksaa tällöin ainoastaan pakollisia sosiaalivakuutusmaksuja. Keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla laskettuna palkansaaja alkaa maksaa kunnallisveroa noin 14 700 euron tuloilla vuonna 2018. Tämän ylittävistä 10 000 eurosta kunnallisveroa kerätään noin 2 400 euroa, joka vastaa noin kymmenystä koko palkansaajan palkkatuloista sekä puolta kaikista maksettavista veroista ja veronluonteisista maksuista.

Kunnallisveron osuus tuloveroista on korkeimmillaan 35 700 euron vuosituloilla, jolloin kunnallisveroa on 59 prosenttia maksettavista veroista. Tätä suuremmilla vuosituloilla kunnallisveron osuus alkaa pienentyä, kun valtion tuloveroa alkaa karttua. Maksettavan kunnallisveron euromäärä luonnollisesti nousee tästä huolimatta.

Noin 42 846 euron vuosituloilla kunnallisveroa maksetaan keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla 7 070 euroa vuodessa, joka vastaa 56 prosenttia kaikista veroista ja veronluonteisista maksuista. Kyseisen palkansaajan verot ja maksut yhteensä vuonna 2018 ovat yhteensä 13 152 euroa (ml. keskimääräinen kunnallis- ja kirkollisvero, valtion tulovero, yleisradiovero, sairaus-, työttömyys- ja työeläkevakuutusmaksut²). Kuviossa 8 on havainnollistettu palkansaajan efektiivinen kunnallisveroaste kuudella eri tulotasolla 1994–2018. Efektiivinen veroaste kuvaa maksumuutoksen veron määrää suhteessa tuloon. Laskuoletuksena on vain viran puolesta myönnettävät vähennykset. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on nousut tuona aikana 17,53:sta 19,86:een. Efektiivinen kunnallisveroprosentti on samaan aikaan pienentynyt merkittävästi alimmilla tulotasolla, mutta (vuoden 2018 palkkatasoon suhteutettuna) 42 846 - 85 692 euroa vastaavien vuositulojen verotus on vuodesta 1994 muuttunut melko vähän: kunnallisveroaste on kiristynyt 0,1-1,1 prosenttiyksikköä.

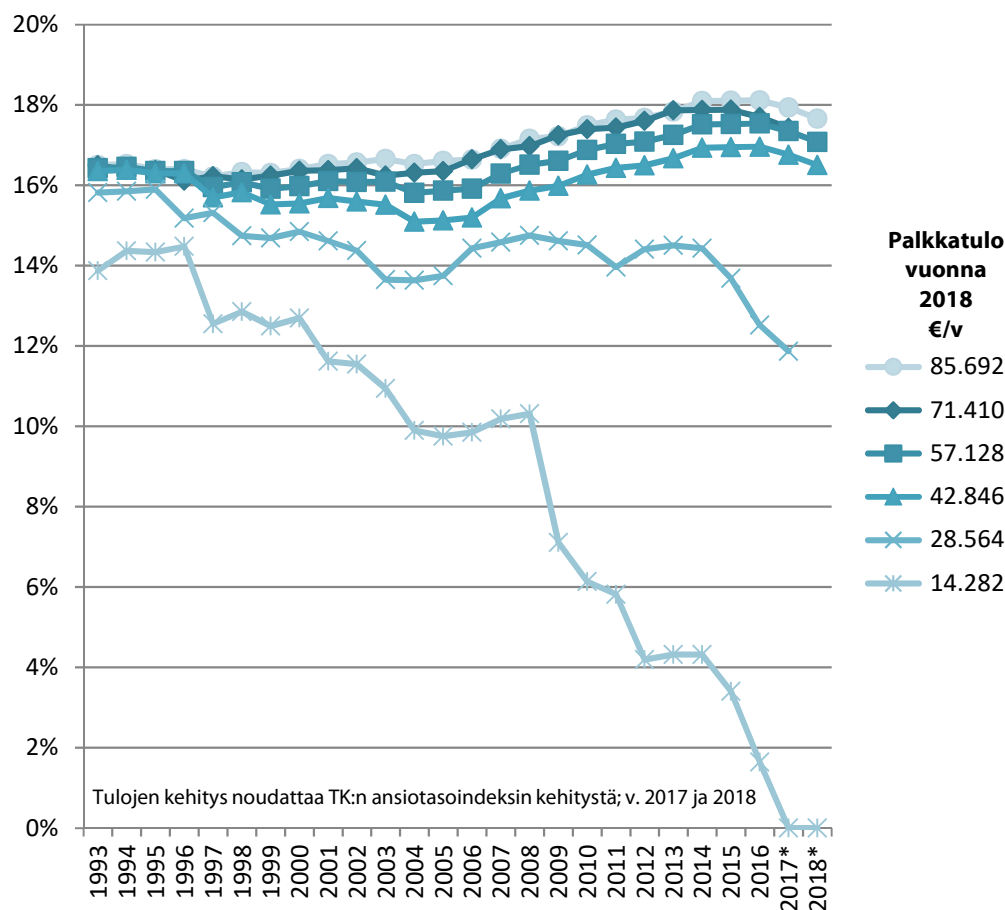
Syy pienempien tulotasojen veroasteen pienenemiseen on verovähennyksien laajentaminen. Vuoden 2009 ansiotuloverotuksessa otettiin käyttöön työtulovähennys entisen valtionverotuksen ansiotulovähennyksen tilalle. Työtulovähennys tehdään ensisijaisesti valtionverosta ja tarpeen mukaan myös kunnallisverosta. Edeltävä valtionverotuksen ansiotulovähennys tehtiin vain valtionverosta. Tämä muutos sekä vähennyksen laajentaminen näkyvät selvästi kunnallisveron osuuden pudotuksena kuviossa 8. Palkansaajan kannalta vähennyksestä toiseen siirtyminen oli kuitenkin

---

² Alle 53-vuotias palkansaaja.

lähinnä tekninen muutos. Kuntien tuloja vähennysten laajentaminen ei nykyään enää pienennä, sillä valtio kompensoi niiden aiheuttamat verotuottomenetykset.

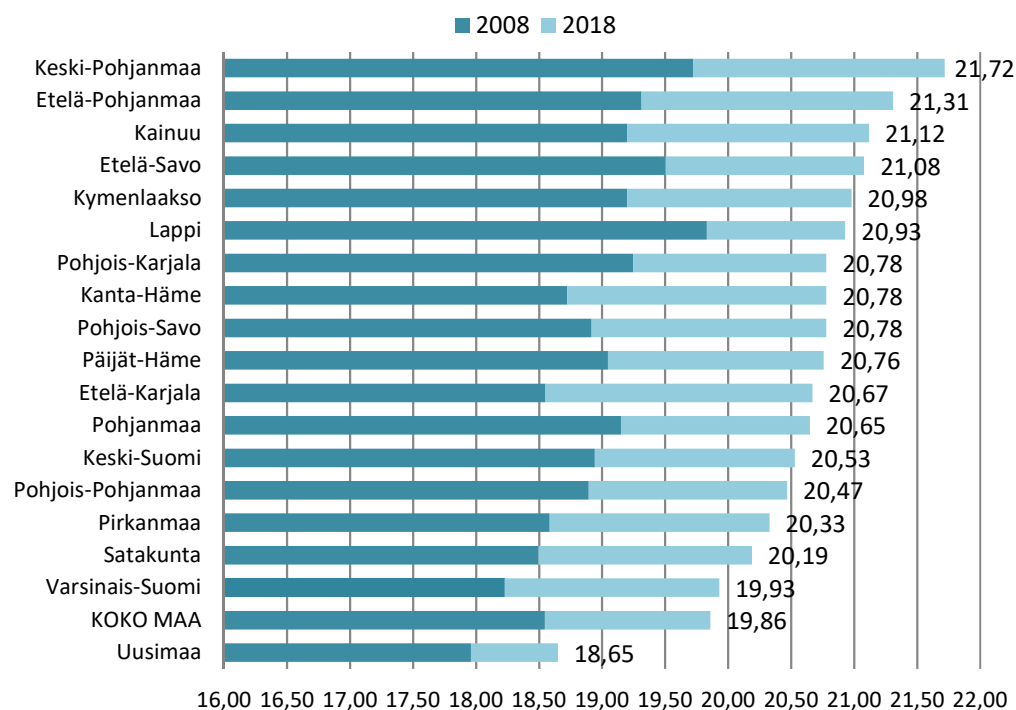
KUVIO 8 Kunnallisveron osuus palkkatulosta eräillä tulotasoilla vuosina 1993–2018 keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla laskettuna.

3.2 Palkansaajaperheen kunnallisverot maakunnittain

Missään maakunnassa ei ole viime vuosina säästyty merkittävilta kunnallisveroprosenttien korotuksilta. Eniten Manner-Suomen maakunnista kunnallisveroprosenttia on kansainvälisen finanssikriisin isettyä korotettu Etelä-Karjalassa ja Kanta-Hämeessä, jossa prosentti on noussut yli kahden prosenttiyksikön verran vuodesta 2008 vuoteen 2017. Vähiten maakunnan verotettavilla tuloilla painotettu keskimääräinen veroprosentti on noussut Uudellamaalla ja Lapissa. (Kuvio 9)

Keskituloisten palkansaajien maksamista palkkaveroista suurin osa on siis kunnallisveroa. Asuinkunnasta riippuen palkansaajan kunnallisverot voivat vaihdella merkittävästi. Naapurikuntien tuloeroprocenteilla on kuitenkin myös positiivista riippuvuutta toisistaan (Leppälehto 2004). Seuraavaksi kunnallisverotuksen alueellisia eroja vertaillaan palkansaajaperheen esimerkkilaskelmien avulla.

KUVIO 9 Keskimääräinen kunnallisveroprosentti maakunnissa 2008–2018.

Esimerkkilaskelmissa on käytetty vuoden 2018 tuloveroperusteita ja maakuntakohtaisia verotettavilla tuloilla painotettuja keskimääräisiä kunnallisveroprosentteja. Laskelmissa on otettu huomioon vain palkkatulot ja viran puolesta tehtävät vähennykset.

Esimerkkitapaukseksi on valittu perhe, jossa puoliset saavat kaiken ansiotulonsa palkkatyöstä naisten ja miesten koko maan palkansaajien keskipalkkojen mukaan. Ennustetun ansiotasoon perusteella vuonna 2018 toinen puolisoista ansaitsee kuukausipalkkana 3 143 euroa ja kumppaninsa 3 756 euroa. Tällöin perheen yhteenlaskettu palkkatulo lomarahoineen koko vuodelta 2018 on 86 235 euroa.³ Näistä tuloista kunnallisverotuksessa verotettavaa tuloa on 71 714 euroa. Vuodelle 2018 lapsivähennys poistui ja esimerkkiperheen lapsiluvulla ei ole vaikutusta perheelle lankeaviin veroihin.

Koko maan keskimääräisillä kunnallis- ja kirkollisveroprosenteilla⁴ palkansaaja-perhe maksaa veroja ja palkansaajamaksuja yhteensä 26 559 euroa⁵, eli 30,8 pro-

³ Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan naisten säännöllisen työajan keskiansio vuonna 2016 oli 3 075 euroa/kk ja miesten 3 675 euroa/kk. Vuosien 2017 ja 2018 ansiotasokehitykseksi on oletettu valtiovarainministeriön 19.12.2017 ennustama +0,2 % ja 2,0 % vastaavasti. Tällöin vuonna 2018 palkat olisivat 3 143 e/kk ja 3 756 e/kk. Vuosipalkat lomarahoineen on muodostettu kertomalla kk-palkka 12,5:llä.

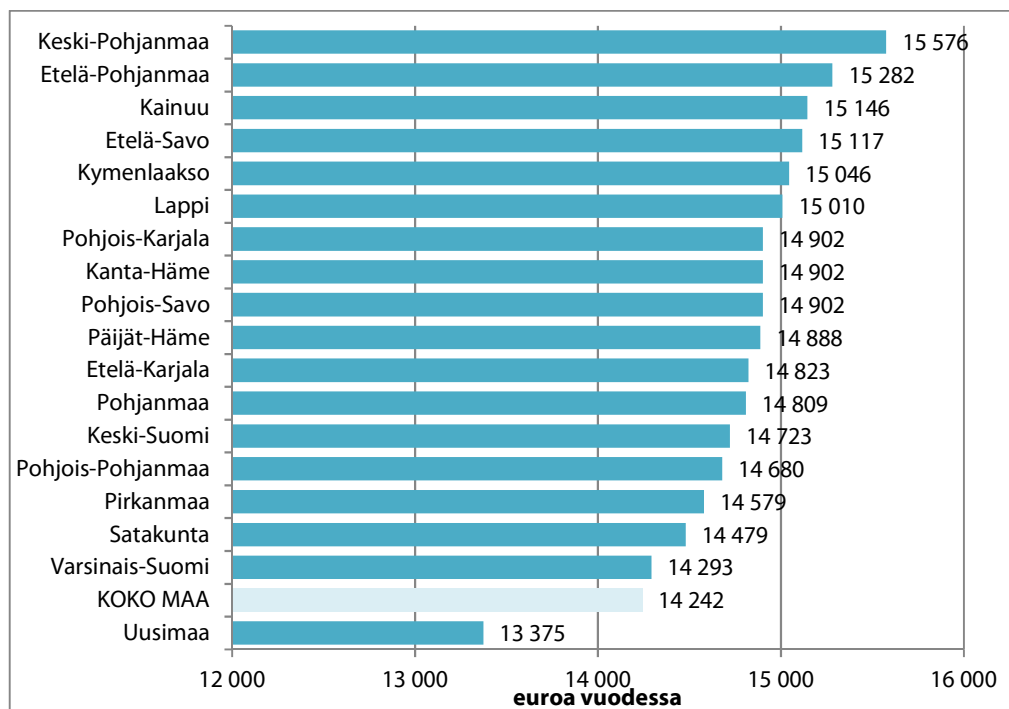
⁴ Verotettavilla tuloilla painotettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 19,86 ja kirkollisveroprosentti 1,39.

⁵ Alle 53-vuotiaan palkansaajamaksut.

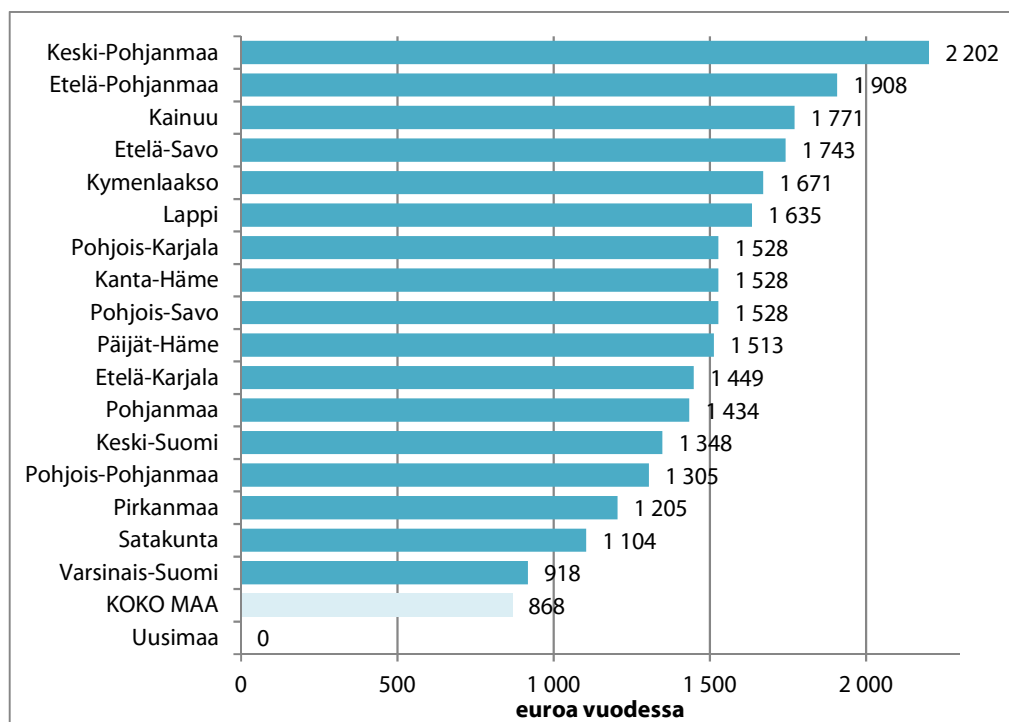
senttia tuloistaan. Valtion tuloveroa summasta on 2 561 euroa, Yle-veroa 326 euroa, työeläke-, työttömyysvakuutus- ja sairausvakuutusmaksuja 8 434 euroa, kirkollisveroa 997 euroa ja kunnallisveroa 14 242 euroa.

KUVIO 10 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnallisvero maakunnittain vuonna 2018.

Palkansaajaperheen kunnallisverot maakunnittain vuonna 2018 on laskettu kuvioon 10. Maakuntien keskimääräiset kunnallisveroprosentit vaihtelevat Uudenmaan 18,65 % ja Keski-Pohjanmaan 21,72 % välillä (tarkemmat tiedot löytyvät liitteestä 5). Kunnallisveron määrä vaihtelee tällöin Uudenmaan 13 375 euron ja Keski-Pohjanmaan 15 576 euron välillä. Uusimaa on ainoa maakunta, jossa keskituloisen palkansaaja kohtaa koko Suomen keskiarvoa pienemmän verorasituksen kunnallisverosta. Kuvio 11 esittää maksettavien kunnallisverojen eroa kevyimmin verottavaan maakuntaan eli Uuteenmaahan. Keski-Pohjanmaalla maksetaan keskimäärin noin 2 200 euroa enemmän veroa samoista tuloista kuin Uudellamaalla.

KUVIO 11 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnallisveron ero maakunnittain verrattuna Uudenmaan maakuntaan vuonna 2018.

4 MAAKUNTAKESKUKSET - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA

Asuinkunta vaikuttaa kunnallisveron lisäksi myös kirkollisveron ja kiinteistöveron määrään. Tässä luvussa tarkastellaan kaikkien näiden kolmen veron eroja keskituloisista palkansaajista muodostuvan esimerkkiperheen avulla 18 maakuntakeskuk- sessä vuonna 2018. Kunnallisten verojen vaikutus esimerkkiperheen nettotuloihin tarkastellaan seuraavissa kaupungeissa: Helsinki, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Kokkola, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Mikkeli, Oulu, Pori, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku ja Vaasa.

4.1 Laskelmien perusteet

Esimerkkitapauksena on edellisen luvun tapaan puoliset, jotka saavat kaiken ansio- tulonsa palkkatyöstä naisten ja miesten koko maan keskipalkkojen mukaan. En- nustetun ansiotason nousun perusteella vuonna 2018 toinen puolisoista ansaitsee kuukausipalkkana 3 143 euroa ja toinen 3 756 euroa. Tällöin perheen yhteenlas- kettu palkkatulo lomarahoineen koko vuodelta 2018 on 86 235 euroa⁶. Vertailun tulosten järjestykseen palkkatason valinnalla ei ole vaikutusta. Palkan verot on las- kettu vuoden 2018 veroperusteiden sekä kaupunkikohtaisten kunnallis- ja kirkol- lisveroprosenttien (ev. lut.) mukaan. Eläkevakuutusmaksut on laskettu alle 53-vuo- tiaan maksun perusteella. Vuonna 2018 lapsivähennys poistui ja lapsiluvulla ei ole merkitystä perheelle lankeaviin veroihin. Kiinteistöveron määrä taloutta kohden on laskettu viiden samanlaisen asunnon rivitalossa kaupungin tyyppillisellä pienta- loalueella asuville.

Tontin kiinteistövero määräytyy laskelmassa vuoden 2017 sijaintikohtaisten vero- tusarvojen ja vuoden 2018 kuntakohtaisten veroprosenttien perusteella. Tontin ve- rotusarvot esimerkkitapauksiin on saatu Verohallinnosta. Rakennuksen verotus- arvo kiinteistöverotuksessa on sama eri puolilla maata, kun esimerkkiperheen ole- tetaan asuvan samanlaisessa talossa. Kuntakohtaiset veroprosentit vakituksille asuinrakennuksille muodostavat eroavuudet rakennuksesta maksettavan kiinteis- töveron osalta. Tarkemmat tiedot rakennuksen verotusarvosta ja tonttien verotus- arvojen eroista eri kaupungeissa ovat liitteessä 8.

Taulukossa 5 on vertailukaupunkien vuoden 2018 laskelmissa käytetyt veroprosen- tit ja niiden muutos edelliseen vuoteen nähden. Taulukosta voidaan todeta, että muutokset maakuntakeskusten veroprosenteissa olivat vähäisiä. Lahti oli kunnista ainoa, joka kiristi verojaan. Kiristys toteutettiin kautta linjan: sekä tulo- että kiin-

⁶ Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan naisten säännöllisen työajan keskiansio vuonna 2016 oli 3 075 euroa/kk ja miesten 3 675 euroa/kk. Vuosien 2017 ja 2018 ansiotasokehitykseksi on oletettu valtiova- rainministeriön ennustama + 0,2 ja 2,0 % vastaavasti. Tällöin vuonna 2018 palkat olisivat 3 143 e/kk ja 3 756 e/kk. Vuosipalkat lomarahoineen on muodostettu kertomalla kk-palkka 12,5:llä.

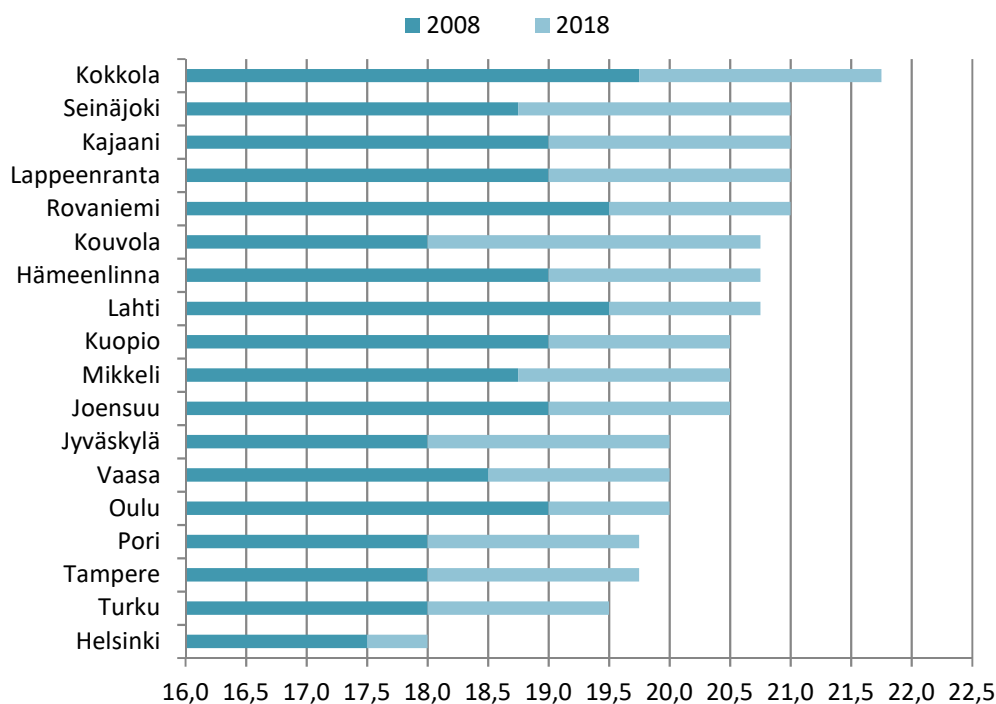
teistöverojen suhteen. Helsinki laski kunnallisveroprosenttiaan 0,50 prosenttiyksiköllä; Turussa ja Rovaniemellä puolestaan kirkollisveroprosentit kiristyivät hieman. Vertailukaupunkien asuinrakennusten kiinteistöveroprosentit ovat lähempänä laissa määriteltyjä alarajoja kuin yleiset kiinteistöveroprosentit. Tämä on yleistä kaikissa kunnissa (liite 3). Suurissa maakuntakeskuksissa verotasot tapaavat olla hieman matalampia pienempiin nähden.

TAULUKKO 6 Vertailun maakuntakeskusten veroprosentteja vuonna 2018 kunnallisveroprosentin mukaisessa järjestyksessä. Lähde: Kuntaliitto

	Kunnallisveroprosentti		Yleinen kiinteistövero-%		Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero-%		Kirkollisveroprosentti	
	2018	Muutos %-yks.	2018	Muutos %-yks.	2018	Muutos %-yks.	2018	Muutos %-yks.
Helsinki	18,00	-0,50	0,93		0,41		1,00	
Turku	19,50		1,00		0,41		1,25	0,25
Tampere	19,75		1,15		0,55		1,25	
Pori	19,75		0,93		0,50		1,50	
Oulu	20,00		1,15		0,50		1,30	
Vaasa	20,00		1,15		0,50		1,40	
Jyväskylä	20,00		1,30		0,55		1,45	
Joensuu	20,50		1,10		0,45		1,45	
Kuopio	20,50		1,30		0,52		1,50	
Mikkeli	20,50		1,25		0,58		1,50	
Hämeenlinna	20,75		1,35		0,60		1,30	
Lahti	20,75	0,50	1,35	0,20	0,60	0,05	1,50	
Kouvola	20,75		1,45		0,65		1,60	
Rovaniemi	21,00		1,55		0,60		1,30	0,05
Lappeenranta	21,00		1,30		0,55		1,35	
Kajaani	21,00		1,10		0,55		1,65	
Seinäjoki	21,00		1,45		0,60		1,65	
Kokkola	21,75		1,25		0,70		1,70	

Useimmissa maakuntakeskuksissa kunnallisveroprosentti asettuu 20-21 prosentin välille. Kireintä kunnallisveroa sovelletaan Kokkolassa, jossa kunnallisveroa maksetaan 3,75 prosenttiyksikköä enemmän kuin Helsingissä. Maakuntakeskusten kunnallisverot ovat vuonna 2018 kaikilta osin vuotta 2008 kireämmät. Kuviosta 12 selviää, miten kaupungit ovat korottaneet kunnallisveroprosenttiaan kymmenessä vuodessa.

KUVIO 12 Kunnallisveroprosentit maakuntakeskuksissa vuonna 2018 ja niiden muutos vuoteen 2008 nähden.

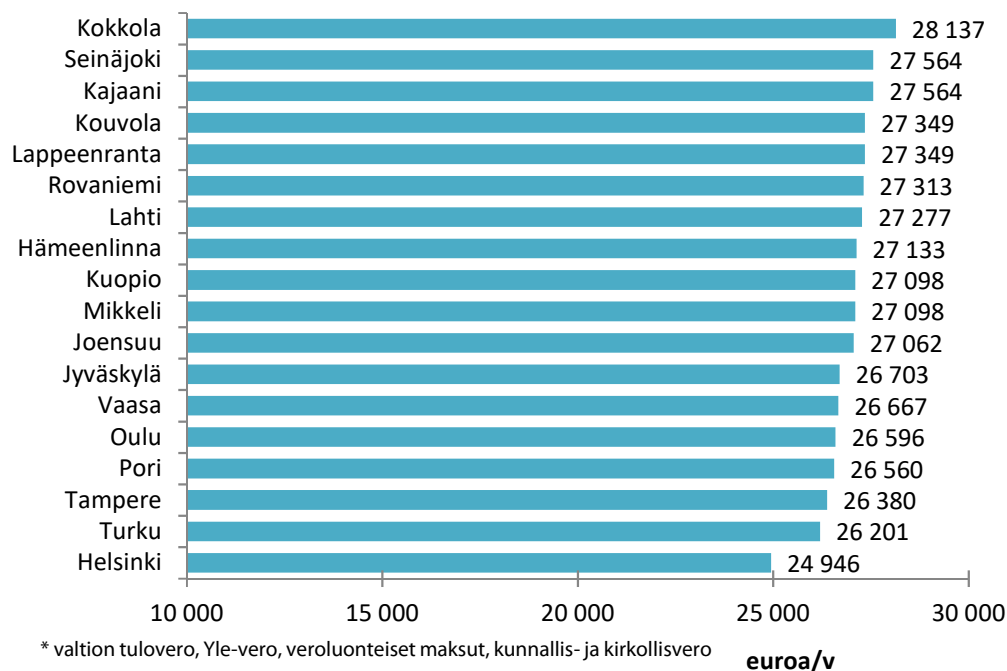

4.2 Palkansaajaperheen tuloverot 2018

Esimerkkilaskelmien perhe maksaa vuonna 2018 tuloistaan saman määrän valtionveroa ja sosiaalivakuutusmaksuja asuinkaupungista riippumatta. 86 235 euron vuosituloilla perhe maksaa valtion tuloveroa 2 561 euroa, Yle-veroa 326 euroa sekä työeläke-, työttömyys- ja sairausvakuutusmaksuja yhteensä 8 434 euroa vuonna 2018. Näistä muista kuin kunnallisesti määräytyvistä veroista ja veroluonteisista mak-suista tulee siis maksettavaa yhteensä 11 320 euroa vuodessa.

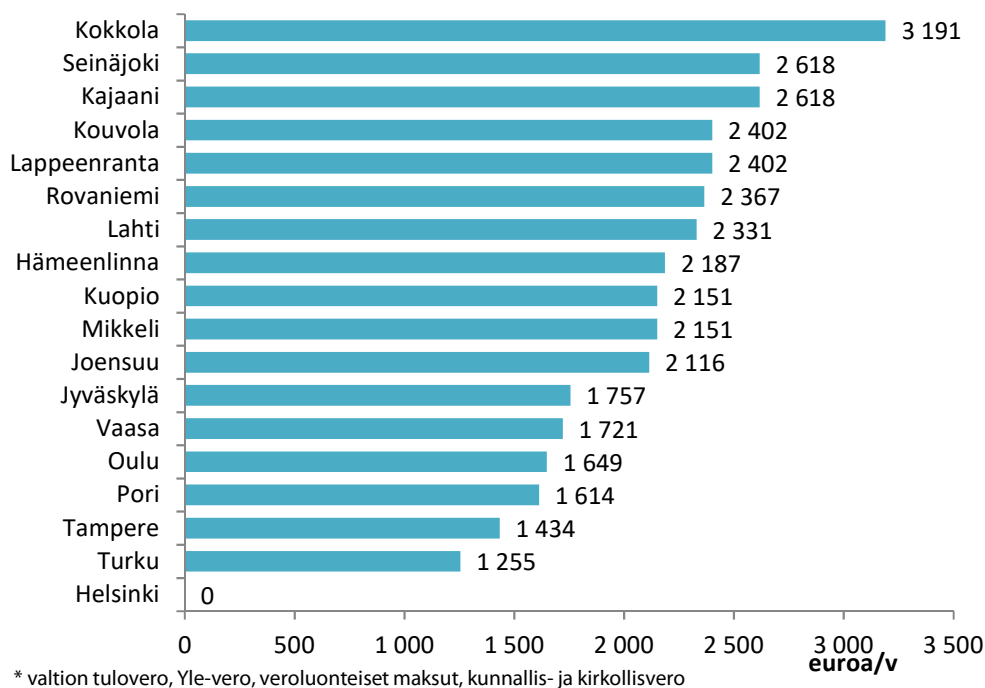
Asuinkunta vaikuttaa loppuihin palkasta maksettaviin veroihin merkittävästi, kun vertailtava tulotaso pysyy samana alueesta toiseen. Vuonna 2018 esimerkkiperheen kunnallisverojen määrä vaihtelee selvityksen maakuntien keskuskaupungeissa 12 909 euron ja 15 598 euron välillä. Kirkollisverojen määrä taas vaihtelee 717 euron ja 1 219 euron välillä (tarkemmat luvut löytyvät liitteistä 6 ja 7). Kuviosta 13 nähdään, että kirein tuloverotus tarkastelun maakuntakeskuksista on Kokkolassa, jossa esimerkkiperheen yhteenlasketut tuloverot ja palkansaajamaksut nousevat 28 137 euroon, eli 32,6 prosenttiin perheen palkkatuloista. Keveintä verotus on Helsingissä, jossa perheen samoista tuloista maksetaan veroja vastaavasti 24 946 euroa (28,9 %). Näin ollen nettopalkkatulon ero on 3 191 euroa vuodessa. Kunnallisvero muodostaa erosta 2 689 euroa ja kirkollisvero 502 euroa. Kirkollisveron määrä las-ketaan kunnallisverotuksessa verotettavista tuloista kuten kunnallisverokin.

KUVIO 13 Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot* 18 maakuntakeskuksessa vuonna 2018, euroa.

Kuvioon 14 on havainnollistettu kaupunkien verojen erot kevyimmin verottavaan Helsinkiin nähden. Helsingissä palkansaajaperheen efektiivinen veroaste on 3,7 prosenttiyksikköä Kokkolaa pienempi – ero on liki kaksinkertaistunut vuoteen 2012 nähden.

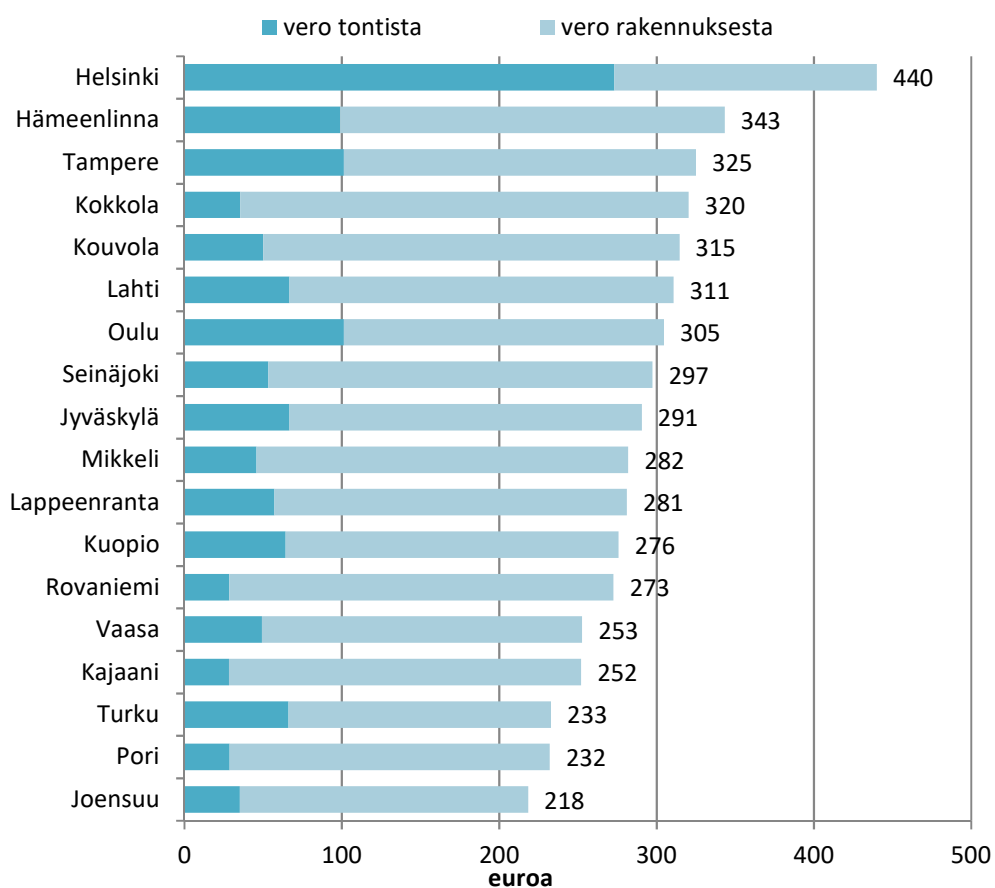
KUVIO 14 Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverojen* ero Helsinkiin maakuntakeskuksittain vuonna 2018, euroa.

4.3 Palkansaajaperheen kiinteistöverot 2018

Palkansaajaperheen kunnittaisiin veromenoihin vaikuttavat myös kiinteistöverot. Laskelmien esimerkeissä perhe asuu viiden yhtä suuren asunnon kaksikerroksisessa rivitalossa kaupungin tyypillisellä pientaloalueella. Rakennuksen asuinpinta-ala on 480 neliometriä. Rakennuksen verotusarvo on sama riippumatta sen sijaintikunnasta, mutta vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti vaihtelee kuntakohtaisesti. Samanlaisen tontin verotusarvo sen sijaan riippuu merkittävästi siitä, missä kaupungissa se sijaitsee.

KUVIO 15 Palkansaajaperheen kiinteistövero 18 maakuntakeskuksessa vuonna 2018.

Helsingissä on maakuntakeskuksista vertailun kevein palkan verotus, mutta kiinteistöveroa esimerkkiperhe maksaa siellä selvästi eniten, 440 euroa. Vaikka Helsingin kiinteistöveroprosentit ovat vertailujoukon pienimpiä, maksettavat verot nousevat muiden yli tontin selvästi suuremmasta verotusarvosta johtuen. Helsingissä tontin verotusarvo on yli kolme kertaa niin suuri kuin seuraavaksi sijoituvissa kaupungeissa eli Tampereella tai Oulussa. Tonttien markkinahinnat erottuvatkin pääkaupunkiseudulla merkittävästi muusta Suomesta.

Kuviosta 15 nähdään, että vuonna 2018 esimerkkiperheen maksettava euromääräinen kiinteistövero on Helsingissä yli kaksinkertainen joensuulaiseen perheeseen nähden. On toki huomattava, että erot kiinteistöveroissa ovat euromääräisesti pienempiä kuin tulojen verotuksessa (vrt. kuvio 14).

Merkillepantavaa on myös se, että lukuun ottamatta Helsinkiä, kaikissa kaupungeissa rakennukseen kohdistuvaa kiinteistöveroa maksetaan selkeästi enemmän kuin maahan kohdistuvaa veroa, vaikka asuinrakennuksiin kohdistuva kiinteistöveroprosentti on pienempi kuin tonttiin kohdistuva yleinen kiinteistöveroprosentti. Tarkemmat luvut mm. verotusarvoista ovat liitteessä 8.

4.4 Palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä

Tässä luvussa kootaan yhteen edelliset laskelmat esimerkkiperheen kunnittaisista veroista tarkastelun maakuntien keskuskaupungeissa vuonna 2018. Helsingissä perheen verot pysyvät pienimpinä huolimatta kiinteistöveron suurimmasta määrästä.

Kaupunkien sijoituksissa esimerkkiperheiden verotuksen suhteen ei ole tapahtunut suuria muutoksia viime vuoteen nähden. Helsinki ja Kokkola edustivat vuonna 2017 taulukon ääripäitä, eikä tilanne siltä osin muuttunut vuoden vaihduttua. Lahti vajosi taulukossa alaspäin nostettuaan sekä tulo- että kiinteistöveroprosenttiaan.

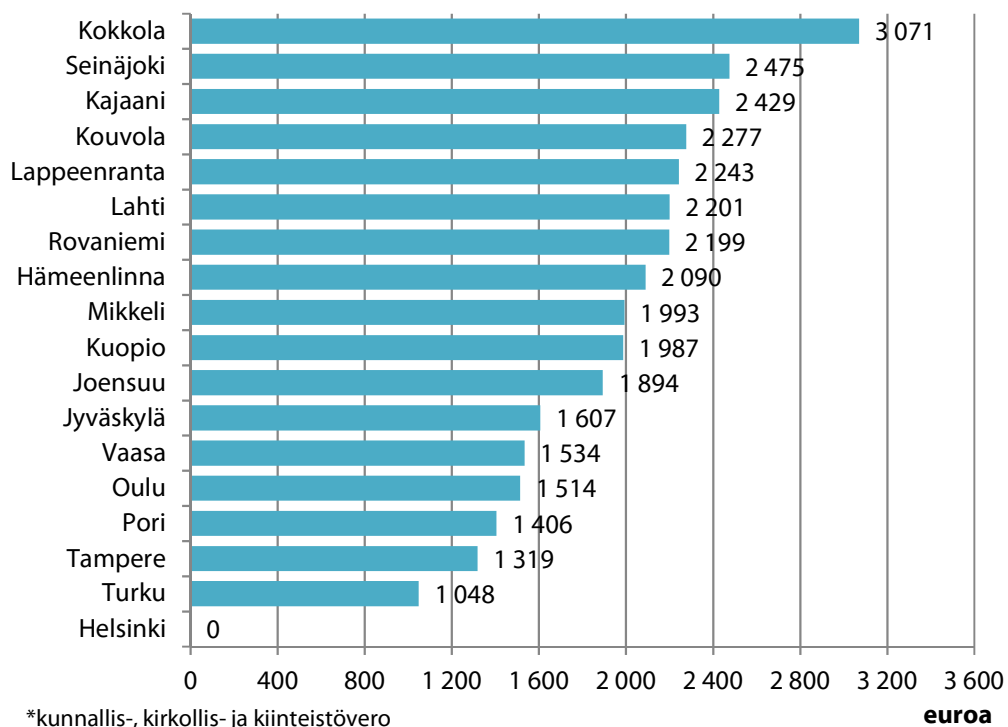
TAULUKKO 7 Yhteenveto esimerkkiperheen kunnittain määräytyvistä veroista maakuntakeskuksissa vuonna 2018.

Kaupunki	Kunnallis- vero, €	Kirkollis- vero, €	Kiin- teistö- vero, €	Kunnittaiset verot yhteensä, €
Helsinki	12.909	717	440	14.066
Turku	13.984	896	233	15.114
Tampere	14.164	896	325	15.385
Pori	14.164	1.076	232	15.472
Oulu	14.343	932	305	15.580
Vaasa	14.343	1.004	253	15.600
Jyväskylä	14.343	1.040	291	15.673
Joensuu	14.701	1.040	218	15.960
Kuopio	14.701	1.076	282	16.053
Mikkeli	14.701	1.076	276	16.059
Hämeenlinna	14.881	932	343	16.156
Rovaniemi	15.060	932	273	16.265
Lahti	14.881	1.076	311	16.267
Lappeenranta	15.060	968	281	16.309
Kouvola	14.881	1.147	315	16.343
Kajaani	15.060	1.183	252	16.495
Seinäjoki	15.060	1.183	297	16.541
Kokkola	15.598	1.219	320	17.137

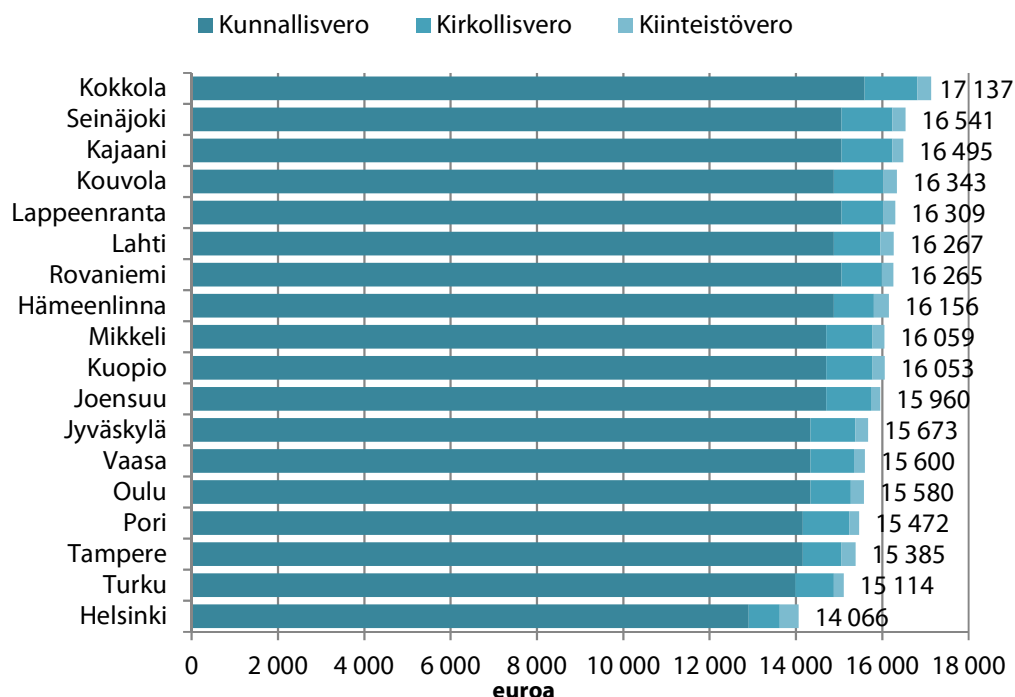
Esimerkkiperheen samoista tuloista ja samanlaisesta kiinteistöstä maksettavien verojen ero keveimmin verotetun kaupungin, eli Helsingin, ja muiden kaupunkien välillä havainnollistuu kuviossa 16. Kokkolassa esimerkkiperhe maksaa yli 3 000 euroa enemmän veroja kuin Helsingissä. Myös Seinäjoella ja Kajaaniassa veroja peritään lähes 2 500 euroa enemmän kuin pääkaupungissa. Helsingin voi sanoa olevan verotukseltaan selvästikin edullisin, sillä toiseksi keveimmän verotuksen maakuntakeskuksessa Turussa esimerkkiperhe maksaa yli 1 000 euroa enemmän veroa kuin Helsingissä. Vuotta aiemmin ero oli noin 500 euron luokkaa.

KUVIO 16 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvien verojen* ero Helsinkiin vuonna 2018, euroa.

Kuntatalouden verorahoitus (eli ilman kirkollisveroa) kohdistuu palkansaajien osalta pääasiassa työhön. Kunnalle menevistä veroista esimerkkiperheen osalta 98 prosenttia on kunnallisveroa ja kaksi prosenttia kiinteistöveroa kaikkialla muualla paitsi Helsingissä. Helsingissä 97 prosenttia on kunnallisveroa ja kolme prosenttia kiinteistöveroa.

KUVIO 17 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä maakuntakeskuksissa vuonna 2018, euroa.

Erot kunnallisveroprosenteissa selittävät pääosin kaupunkien välisiä eroja ja järjestystä eikä kiinteistöveron osuus ole esimerkkiperheen kokonaisverorasituksesta järkevin suuri. Esimerkkiperheen ero kiinteistöveron ja kirkollisveron suhteen on moninkertainen.

5 HELSINGIN SEUTU - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA

Edellisessä luvussa vertailtiin toisistaan maantieteellisesti hyvinkin erillään olevien maakuntakeskusten verotaakkaa palkansaajakotitaloudelle. Tässä luvussa vastaava verovertailu tehdään yhden työssäkäyntialueen kuntien osalta. Helsingin seudun kunnissa asuvat työskentelevät ja asioivat eri puolilla pääkaupunkiseutua riippumatta kotikunnastaan. Tällä suhteellisen yhtenäisellä, väkimäärältään suurella alueella asuinkunta ei monesti riipu työpaikasta ja sen sijaintikunnasta. Asukkailla on siten suurempi valinnan mahdollisuus päättäessään asuinkuntaansa. On realistista olettaa, että asuinkunnan verotus ja kuntapalveluiden taso ovat varteenotettavia perusteita asuinkunnan valinnassa. Luvussa vertaillaan esimerkkilaskelmien avulla palkansaajaperheen julkispalveluista maksettavia veroja vaihtoehtoisissa asuinkunnissa. Kunnan perusteella määräytyviä veroja ovat kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistövero.

Mukaan vertailuun on valittu Helsingin seudun yhteistoiminta-alueen 14 kuntaa: Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti. Näiden kuntien alueella asuu 1,5 miljoonaa asukasta ja lähes kolmannes koko maan työpaikoista sijaitsee näissä kunnissa. Alueen kunnat tekevät jo eri kokoonpanoissa yhteistyötä monien palveluiden tarjoamisessa. Yhteistoiminnan etuna on nähty mm. yhä tehokkaampi palvelutuotanto ja toimivampi maankäytön suunnittelu sekä haitallisen kuntien välisen kilpailun poistuminen.

Toisiaan lähellä sijaitsevien kuntien välisellä kilpailulla on myös positiivisia puolia. Se nostaa kuntalaisen asemaan, jossa hänellä on mahdollisuus äänestää jaloillaan. Tähän perustuu niin kutsuttu Tiebout-hypoteesi⁷. Hypoteesi pohjautuu siihen, että tietyissä olosuhteissa alueen asukkaat valitsevat asuinkuntansa kuntien tuottamien julkispalveluiden tason ja niistä maksettavien verojen määrän perusteella omien mieltymystensä mukaan. Toisin sanoen kunnallisveroprosentti toimii kannustimena asuinkunnan valinnassa, mutta samalla valintaa ohjaa myös se, mitä palveluja verotuloilla lopulta rahoitetaan. Asukkaiden mahdollisuus valita vaihtoehtoisista kunnista heille mieluisin ohjaa kuntia asukkaiden kannalta tehokkaisiin ja mieltymyksiä vastaaviin kuntapalveluihin ja verotuksen tasoihin. Siksi onkin hyvä pitää mielessä, että tässä selvityksessä käsitellään ainoastaan kuntalaisen veroja, eikä veronmaksajan verorahoilleen saamaa vastinetta.

5.1 Laskelmien perusteet

Laskelmien perusteena on käytetty esimerkkinä samanlaista keskituloista palkansaajaperhettä kuin kahdessa edellisessä luvussa. Vuonna 2018 toinen puolisoista

---

⁷ Ks. Tiebout (1956)

ansaitsee kuukausipalkkana 3 143 euroa ja toinen 3 756 euroa, jotka vastaavat kokopäiväisenä työskentelevän naisten ja miesten keskipalkkaa Suomessa. Palkansaajaperheen yhteenlaskettu ansiotulo koko vuodelta 2018 on 86 235 euroa⁸. Tulosten järjestykseen palkkatason valinnalla ei ole varsinaisesti vaikutusta⁹. Palkan verot on laskettu vuoden 2018 veroperusteiden sekä kuntakohtaisten kunnallis- ja kirkollisveroprosenttien (ev. lut.) mukaan. Eläkevakuutusmaksut on laskettu alle 53-vuotiaan maksuprosenttien mukaan. Lapsivähennyksen poistuttua vuodelle 2018, perheen lapsiluvulla ei ole merkitystä perheelle lankeaviin veroihin.

Kiinteistöverot on laskettu samanlaisissa viiden perheen rivitalossa kunnan pientaloalueella asuville kuten edellisessäkin luvussa. Tontin kiinteistövero määräytyy vuoden 2017 sijaintikohtaisten verotusarvojen ja vuoden 2018 kuntakohtaisten veroprosenttien perusteella. Tontin verotusarvot esimerkkitapauksiin on saatu Verohallinnosta. Rakennuksen verotusarvo kiinteistöverotuksessa on sama kaikissa kunnissa, kun esimerkkiperheen oletetaan asuvan samanlaisessa talossa. Kuntakohtaiset veroprosentit vakituksille asuinrakennuksille muodostavat eroavuudet rakennuksesta maksettavan kiinteistöveron osalta. Tarkemmin rakennuksen verotusarvosta ja tonttien verotusarvojen eroista selvityksen kunnissa on liitteessä 8.

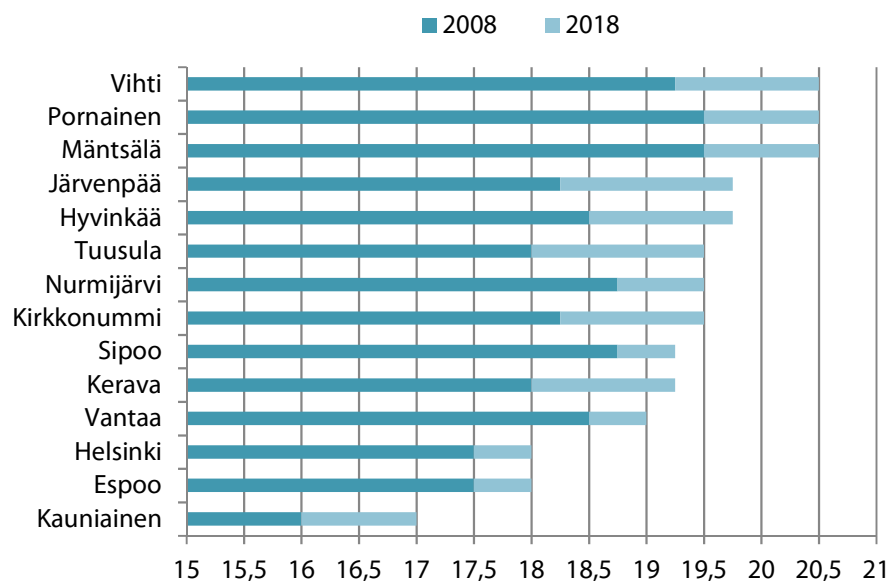
Taulukossa 7 on laskelmissa käytetyt Helsingin seudun kuntakohtaiset veroprosentit vuodelle 2018 sekä niiden muutos vuodentakaiseen. Kireintä kunnallisverotus on Mäntsälässä, Vihdissä ja Pornaisissa, joissa veroprosentti on 20,50 %. Vertailun kunnista vain Helsinki muutti kunnallisveroprosenttiaan tälle vuodelle (-0,50 prosenttiyksikköä). Kiinteistöverotus kunnissa säilyy vuodentakaiseen nähden enemmittä muutoksitta: ainoastaan Vihti muutti vakituisten rakennusten kiinteistöveroan -0,05 prosenttiyksikköä. Tuusulassa seurakunnan tuloveroprosentti nousi 0,10 prosenttiyksikköä. Kuvioista 18 selviää, että vuosikymmenessä jokainen Helsingin seudun kunta on nostanut kunnallisveroprosenttiaan. Huomionarvoista on sekin, että Helsingissä palkan verotus on yhtäläistä verrattuna Espooseen, jossa verotus on ollut kevyempää jo monena vuotena peräkkäin.

---

⁸ Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan naisten säännöllisen työajan keskiansio vuonna 2016 oli 3 075 euroa/kk ja miesten 3 675 euroa/kk. Vuosien 2017 ja 2018 ansiotasokehitykseksi on oletettu valtiovarainministeriön ennustama + 0,2 ja 2,0 % vastaavasti. Tällöin vuonna 2018 palkat olisivat 3 143 e/kk ja 3 756 e/kk. Vuosipalkat lomarahoineen on muodostettu kertomalla kk-palkka 12,5:llä.

⁹ Palkkatasolla olisi merkitystä kuntien välisiin sijoituksiin pienimmillä tulotasoilla (<~1 000 e/kk). Tällöin verotettavaa tuloa kunnallisverotuksessa ei olisi lainkaan eikä niin ikään kunnallis- tai kirkollisverokaan (kts. luku 3.1. ja kuvio 7). Kiinteistöveron määrä ei toisaalta riipu palkansaajan tuloista.

KUVIO 18 Kunnallisveroprosentit Helsingin seudulla vuonna 2008 ja niiden muutos vuoteen 2018 nähden.

TAULUKKO 8 Helsingin seudun kuntien veroprosentteja vuonna 2018 kunnallisveroprosentin mukaisessa järjestyksessä. Lähde: Kuntaliitto

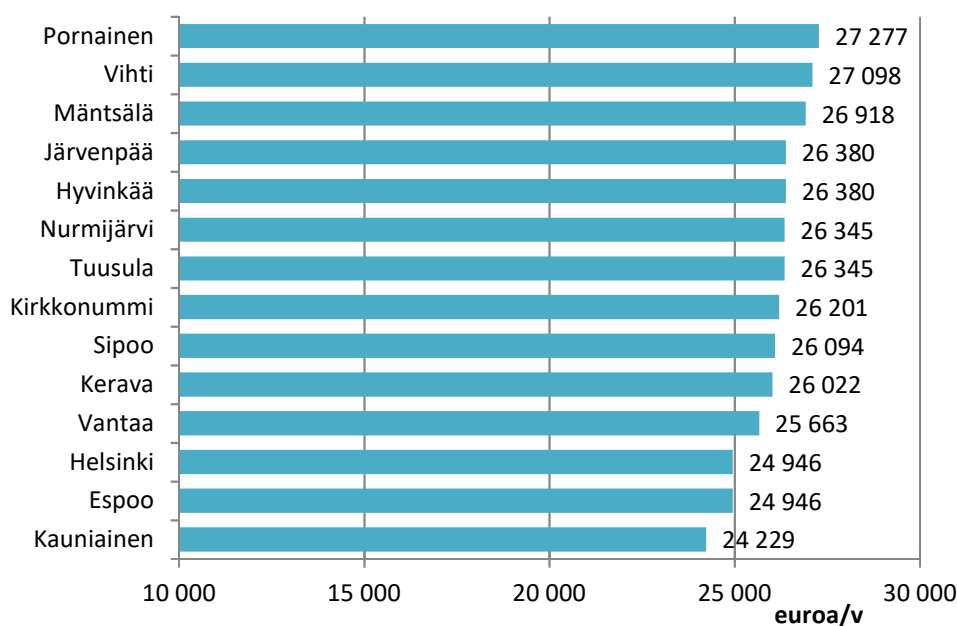
	Kunnallisveroprosentti		Yleinen kiinteistövero-%		Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero-%		Kirkollisveroprosentti	
	2018	Muutos, %-yks.	2018	Muutos, %-yks.	2018	Muutos, %-yks.	2018	Muutos, %-yks.
Kauniainen	17,00		0,93		0,41		1,00	
Espoo	18,00		0,93		0,41		1,00	
Helsinki	18,00	-0,50	0,93		0,41		1,00	
Vantaa	19,00		1,00		0,41		1,00	
Kerava	19,25		1,32		0,41		1,25	
Sipoo	19,25		1,00		0,50		1,35	
Kirkkonummi	19,50		0,93		0,41		1,25	
Tuusula	19,50		0,93		0,41		1,45	+0,10
Nurmijärvi	19,50		0,93		0,41		1,45	
Hyvinkää	19,75		1,30		0,45		1,25	
Järvenpää	19,75		1,35		0,55		1,25	
Mäntsälä	20,50		1,30		0,60		1,25	
Vihti	20,50		0,95		0,45	-0,05	1,50	
Pornainen	20,50		1,00		0,50		1,75	

5.2 Palkansaajaperheen tuloverot 2018

Esimerkkilaskelmien perhe maksaa vuonna 2018 tuloistaan saman määrän valtion- veroa ja sosiaalivakuutusmaksuja asuinkaupungista riippumatta. 86 235 euron vuosituloilla perhe maksaa valtion tuloveroa 2 561 euroa, Yle-veroa 326 euroa sekä työ- eläke-, työttömyys- ja sairausvakuutusmaksuja yhteensä 8 434 euroa vuonna 2018. Näistä muista kuin kunnallisesti määräytyvistä veroista ja veroluonteisista mak- suista tulee siis maksettavaa yhteensä 11 320 euroa vuodessa.

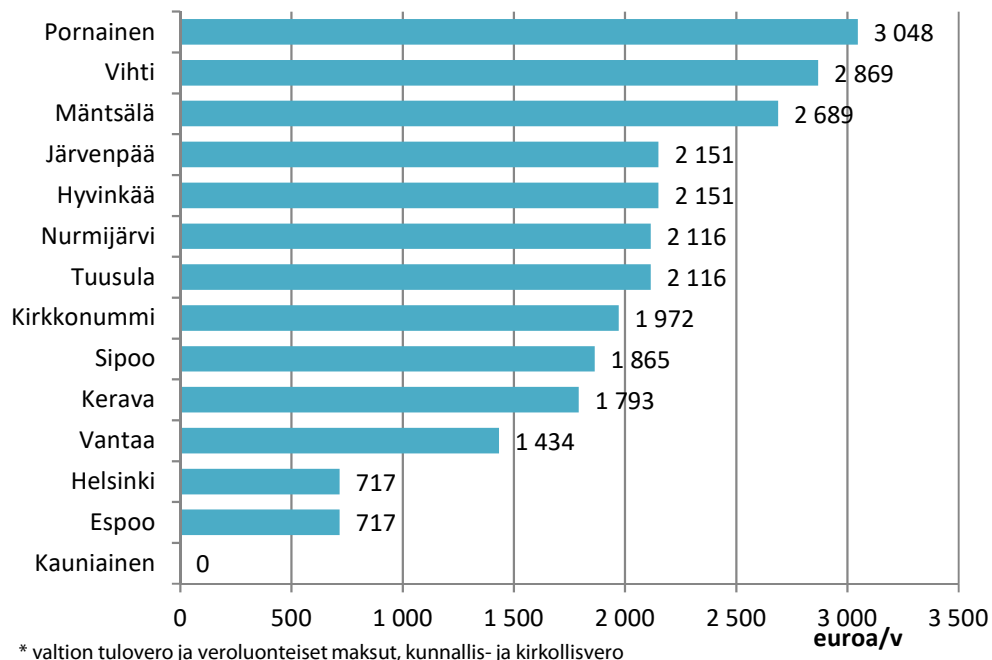
Asuinkunta vaikuttaa loppuihin palkasta maksettaviin veroihin merkittävästi, kun vertailtava tulotaso pysyy samana alueesta toiseen. Vuonna 2018 esimerkkiperheen kunnallisverojen määrä vaihtelee Helsingin seudulla 12 191 euron ja 14 701 euron välillä. Kirkollisverojen määrä vastaavasti 717 euron ja 1 255 euron välillä (tarkem- mat luvut löytyvät liitteistä 6 ja 7). Kuviosta 19 nähdään, että kirein tuloverotus Helsingin seudulla on Pornaisissa, jossa esimerkkiperheen yhteenlasketut verot ja maksut nousevat 27 277 euroon. Maakuntakeskuksiin verrattuna tuloverojen määrä Pornaisissa on hieman keskitasoa suurempi (ks. edellinen luku). Tällöin ve- roja maksetaan 31,6 prosenttia perheen tuloista. Keveintä verotus on Kauniaisissa, jossa perheen samoista tuloista maksetaan veroja vastaavasti 24 229 euroa (28,1 %). Näin ollen käteen jäävien palkkatulojen ero Helsingin seudulla on yli 3 000 euroa vuodessa (ks. kuvio 20). Ero on runsaat 200 euroa suurempi kuin maakuntakeskus- ten kireimmän ja kevyimmän verorasituksen välillä.

KUVIO 19 Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot* Helsingin seudulla vuonna 2018, euroa.

* valtion tulovero, Yle-vero, veronluonteiset maksut, kunnallis- ja kirkollisvero

KUVIO 20 Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverojen* ero Kauniaisiin Helsingin seudun kunnissa vuonna 2018, euroa.

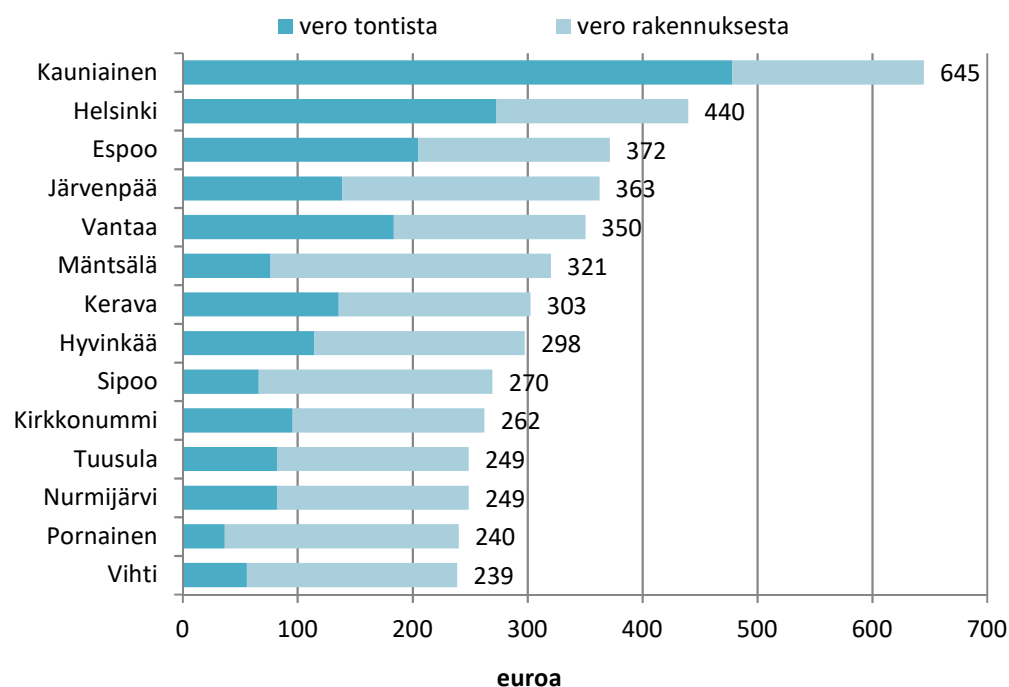
5.3 Palkansaajaperheen kiinteistöverot 2018

Laskelmien esimerkeissä perhe asuu viiden asunnon kaksikerroksisessa rivitalossa kunnan tyypillisellä pientaloalueella. Rakennuksen verotusarvo on sama riippumatta sen sijaintikunnasta. Samanlaisen tontin verotusarvo sen sijaan riippuu merkittävästi siitä, missä kunnassa se sijaitsee. Kiinteistöverotus rakennuksille ja tonteille vaihtelevat asuinkunnasta riippuen.

Helsingin seudulla vertailujoukon kevyimmin palkkatuloa verottavassa kunnassa, Kauniaisissa, esimerkkiperhe maksaa eniten kiinteistövero (kuvio 21). Kauniaisissa kiinteistöverot nousevat yli muiden tontin korkeasta verotusarvosta johtuen. Verrattuna edellisen luvun maakuntakeskuksiin (kuvio 15), Helsingin seudulla tontin kiinteistöveron osuus koko kiinteistöverosta on merkittävämpi. Tämä kertoo osaltaan pääkaupunkiseudun korkeammista markkinahinnoista.

Kun Kauniaisissa kiinteistövero maksetaan 645 euroa, vastaavassa tilanteessa Vihdissä kannetaan veroa 239 euroa, joka on 406 euroa vähemmän. Vihdin alennettua vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttiaan siitä tuli laskelman kevein kiinteistöverottaja Helsingin seudulla. Laskelmien tarkemmat tiedot kiinteistöveroista ovat liitteessä 8.

KUVIO 21 Keskituloisen palkansaajaperheen kiinteistövero Helsingin seudulla vuonna 2018.

5.4 Palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä

Kun kaikki kunnittain määräytyvät verot, eli kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistövero lasketaan yhteen, selviää esimerkkiperhe Kauniaisissa pienimmällä yhteenlasketulla verojen määrällä Helsingin seudulla. Kokonaisverot ovat pienimmät Kauniaisissa siitä huolimatta, että kiinteistövero on paikkakunnalla vertailun korkein. Kiinteistövero muodostaakin suhteellisesti vain pienen osan palkansaajaperheen kuntakohtaisesta verotaakasta. Palkasta maksettavaa kunnallisveroa kertyy maksettavaksi selkeästi suurin erä, ja näin ollen erot kunnallisveroprosenteissa selittävät pääosin kaupunkien välisiä veroeroja ja järjestystä. Kiinteistöveron osuus kokonaisverorasituksesta on esimerkkiperheen tapauksessa melko marginaalinen.

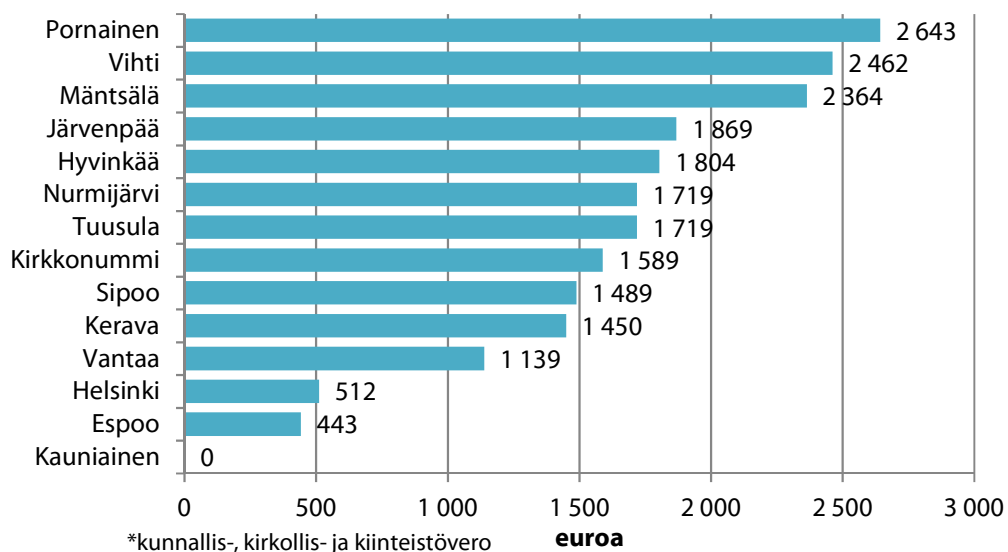
Helsingin seudun vertailukaupungeista eniten veroja esimerkkiperhe maksaa Pornaisissa (ks. taulukko 8). Verot jäävät Pornaisissa kuitenkin pienemmiksi kuin seitsemässä maakuntakeskuksessa kahdeksastatoista. Esimerkkiperheen samoista tuloista ja samanlaisesta kiinteistöstä maksettavien verojen ero halvimman, eli Kauniaisten, ja muiden Helsingin seudun kuntien välillä on havainnollistettu kuviossa 22. Pornaisissa ja Vihdissä maksetaan noin 2 500 euroa enemmän kunnallisia veroja kuin Kauniaisissa. Erot eivät ole muuttuneet vuodentakaiseen nähden merkittävästi, Helsinkiä lukuun ottamatta.

TAULUKKO 9 Yhteenveto esimerkkiperheen kunnittain määräytyvistä veroista Helsingin seudulla vuonna 2018.

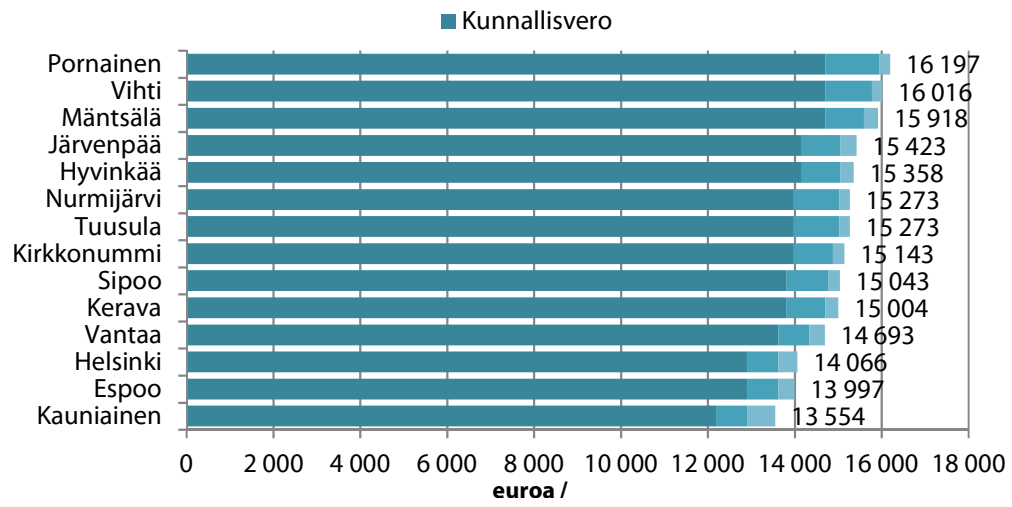
Kaupunki	Kunnallis- vero, €	Kirkollis- vero, €	Kiinteistö- vero, €	Kunnittaiset verot yhteensä, €
Kauniainen	12.191	717	645	13.554
Espoo	12.909	717	372	13.997
Helsinki	12.909	717	440	14.066
Vantaa	13.626	717	350	14.693
Kerava	13.805	896	303	15.004
Sipoo	13.805	968	270	15.043
Kirkkonummi	13.984	896	262	15.143
Tuusula	13.984	1040	249	15.273
Nurmijärvi	13.984	1040	249	15.273
Hyvinkää	14.164	896	298	15.358
Järvenpää	14.164	896	363	15.423
Mäntsälä	14.701	896	321	15.918
Vihti	14.701	1076	239	16.016
Pornainen	14.701	1255	240	16.197

KUVIO 22 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvien verojen* ero Kauniaisiin vuonna 2018.

Kuviossa 23 on esitetty kunnittaisten verojen rakenne esimerkkiperheen maksurasituksen kannalta. Rakenne ei muutu merkittävästi maakuntakeskukseen verrattuna, vaikka kiinteistöveroä maksetaan suhteessa muihin veroihin hieman enemmän joissain Helsingin seudun kunnissa.

KUVIO 23 Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä Helsingin seudulla vuonna 2018.

6 LOPUKSI

Vuonna 2018 ei kunnallisverotuksessa tapahdu radikaaleja muutoksia. Kuntaveroprosentti nousi 53 kunnassa ja laski kuudessa. Selvästi merkittävin yksittäinen muutos vuodentakaiseen on Helsingin kunnallisveron lasku 0,50 prosenttiyksiköllä. Pitkälti tästä syystä vuonna 2018 myös koko maan keskimääräinen kunnallisveron alenee, joka on ilmiönä melko harvinainen. Harvinaisuudestaan huolimatta se ei ole suuruudessaan kovin merkittävä: 0,04 prosenttiyksikköä.

Kunnallinen verorasitus vaihtelee merkittävästi kunnittain. Keskituloinen palkansaajaperhe voi säästää veroissaan tuhansia euroja vuositasolla asuinpaikastaan riippuen. Helsinki on kevyimpänä verottajana kasvattanut eroaan muihin maakuntakeskuksiin: kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistöveroineen ero kireimmin verottavaan Kokkolaan on yli 3 000 euroa. Muidenkin maakuntakeskusten välillä on toki merkittäviä eroja, esimerkiksi Turku verottaa asukastaan huomattavasti kevyemmin kuin vaikkapa Seinäjoki tai Kajaani. Kaikkien Manner-Suomen kuntien tarkastelussa kevein kunnallisvero on Kauniaisissa.

Pääkaupunkiseudun väkiluku on kasvanut viime vuosina voimakkaasti, mikä on seurausta monista tekijöistä, kuten työpaikoista, luonnollisesta väestönlisäyksestä ja maahanmuutosta. On hankalampaa sanoa, kuinka suuri vaikutus kevyemmällä verotuksella on ollut pääkaupunkiseudun vetovoimaan. Oletettavasti se ei ole kuitenkaan merkityksetön asia.

Kevyempi verotus ei kuitenkaan tee pääkaupunkiseudulla asumisesta yksinään taloudellista, sillä asumisen hinnalla on monesti jopa verotusta suurempi merkitys lompakolle. Veronmaksajaa varmasti kiinnostaa myös kunnan tarjoamien julkispalveluiden kattavuus, laatu ja hinta – vastine veroeuroille. Tällainen palvelu voi olla vaikkapa varhaiskasvatus.

Kunnallisverotuksessa on nyt tyyntä ennen myrskyä. Maakuntauudistus tulee mullistamaan kuntien talouskentän, mikäli hanke etenee suunnitellusti. Mielenkiintoista on myös nähdä, miten kiinteistöverouudistus tulee käytännössä muuttamaan verotusta kunnissa. Uudistuksen vaikutuksista kiinteistöveroihin ei ole vielä tarkkaa kuvaa, mutta yksittäisten veronmaksajien tilannetta se tulee väistämättä muuttamaan suuntaan tai toiseen.

LÄHTEITÄ

Leppälehto, Jenni (2004): Naapurialueiden vaikutus veroprosentin määräytymiseen paikallistasolla. VATT-Keskustelualoitteita 333.

Lyytikäinen, Teemu (2009): Three-rate property taxation and housing construction. *Journal of Urban Economics*. 65(3), 305-313.

Punakallio, Minna (2008): Kuntien verot Suomen maakunnissa 2008. Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2008. *Verotietoa* 52. Veronmaksajain Keskusliitto.

Savolainen, Leena (2017) Kuntien verot 2017 – missä maksat eniten? Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. *Verotietoa* 77. Veronmaksajain Keskusliitto.

Sote- ja maakuntauudistuksen www-sivusto. <www.alueuudistus.fi>. Siteerattu 9.1.2018.

Tiebout, Charles (1956): A Pure Theory of Local Expenditures. *Journal of Public Economy*, vol 64.

Valtiovarainministeriö (2017): Taloudellinen katsaus, talvi 2017.

Kuntien talouden tunnuslukuja vuodelta 2016 maakunnittain

Lähde: Kuntaliitto

Maakunta	Tulo- vero- % 2016	Toi- minta- tuotot €/as.	Toi- minta- kulut €/as.	Toim- tuotot/ -kulut %	Toi- minta- kate €/as.	Verotulot €/as.	Valtion- osuu- det €/as.	Vuosi- kate €/as.	Poistot ja arvon- alentu- miset €/as.	Vuosi- kate %:a poist.	Tili- kauden tulos €/as.	Invest. oma- hankinta- menot €/as.	Invest. tulo- rahoi- tus-%	Laina- kanta €/as.	Lainan- hoito- kate	Raha- varat €/as.	Kassan- riittä- vyys pv	Oma- varai- suus- %	Suht. velkaan- tuneis. %	Kertynyt yli-/ alijäämä €/as.	Kuntakonsernit		
																					Laina- kanta €/as.	Oma- varai- suus- %	Kertynyt yli-/ alijäämä €/as.
Koko maa	19,85	1.392	6.665	21	-5.192	4.016	1.604	494	386	128	165	607	81	2.933	1,4	842	40	59,9	55,6	1.892	6.148	43,9	1.983
Manner-Suomi	19,87	1.394	6.671	21	-5.196	4.017	1.606	492	386	127	163	608	81	2.939	1,4	838	40	59,8	55,7	1.883	6.160	43,8	1.974
Uusimaa	18,85	1.400	6.376	22	-4.807	4.777	665	744	479	155	419	831	89	2.840	2,0	1.455	71	69,2	58,2	3.919	7.660	50,2	3.641
Varsinais-Suomi	19,85	1.375	6.573	21	-5.189	3.851	1.627	383	309	124	121	395	97	2.721	1,2	572	28	53,3	53,0	985	4.890	41,4	1.302
Satakunta	20,11	1.506	6.864	22	-5.198	3.781	1.818	443	344	129	99	468	95	1.949	1,4	372	18	62,9	40,5	1.378	3.840	48,4	1.264
Kanta-Häme	20,50	1.088	6.241	17	-5.121	3.855	1.542	287	281	102	5	463	62	3.234	0,6	834	42	49,8	60,3	336	5.116	39,5	479
Pirkanmaa	20,24	1.610	6.726	24	-5.047	3.816	1.614	400	392	102	46	734	54	2.420	1,6	556	26	55,4	48,9	1.486	4.672	43,0	2.057
Päijät-Häme	20,46	1.347	6.518	21	-5.166	3.698	1.801	370	365	101	30	489	76	4.711	0,9	906	42	45,4	81,0	1.011	6.380	36,8	1.086
Kymenlaakso	20,65	1.262	6.969	18	-5.676	3.905	2.034	322	321	100	11	358	90	3.500	0,7	377	18	47,9	61,4	-124	6.446	36,6	-3
Etelä-Karjala	20,62	774	6.440	12	-5.446	3.914	1.838	393	335	117	59	542	73	2.562	1,3	519	27	56,2	51,3	1.314	6.176	34,9	1.394
Etelä-Savo	20,91	1.324	7.087	19	-5.758	3.597	2.547	410	305	134	105	452	91	3.270	1,4	364	17	50,2	55,2	323	6.448	36,2	522
Pohjois-Savo	20,67	1.441	6.998	21	-5.479	3.566	2.232	369	384	96	-9	561	66	2.758	0,9	448	21	55,0	48,7	634	6.929	32,0	210
Pohjois-Karjala	20,83	1.736	7.214	24	-5.438	3.325	2.522	444	354	126	90	505	88	2.070	1,4	815	37	57,8	39,4	678	4.539	42,5	1.213
Keski-Suomi	20,47	1.428	6.567	22	-5.136	3.562	1.963	427	386	110	40	429	99	3.038	1,9	322	16	48,4	56,0	524	6.626	31,6	440
Etelä-Pohjanmaa	21,13	1.381	6.949	20	-5.564	3.397	2.508	411	309	133	101	476	86	3.442	0,9	489	22	47,3	57,9	474	6.439	35,0	846
Pohjanmaa	20,59	1.766	7.321	24	-5.537	3.817	2.039	387	363	107	24	530	73	3.073	1,1	321	14	49,6	53,5	763	5.621	40,8	1.912
Keski-Pohjanmaa	21,43	1.716	7.251	24	-5.510	3.610	2.153	236	320	74	-84	423	56	4.758	0,3	303	13	38,6	75,2	384	8.781	29,7	1.442
Pohjois-Pohjanmaa	20,42	1.251	6.575	19	-5.277	3.474	2.152	380	371	102	20	625	61	3.460	1,4	967	47	55,9	63,9	2.315	4.998	44,0	2.203
Kainuu	21,12	1.179	7.668	15	-6.479	3.521	3.209	352	335	105	24	685	51	2.774	1,1	523	22	62,1	43,4	1.562	6.260	38,4	1.576
Lappi	20,75	1.114	7.192	15	-6.075	3.846	2.538	382	295	130	114	311	123	2.678	1,2	589	27	53,1	49,4	897	4.732	44	1.825
Ahvenanmaa	17,72	1.167	5.556	21	-4.379	3.850	1.286	785	352	223	432	332	236	1.706	4,7	1.538	92	74,7	40,1	3.562	3.740	59,6	3.579

Kuntien lukumäärät Suomessa tuloveroprosenteittain v. 2007-2018

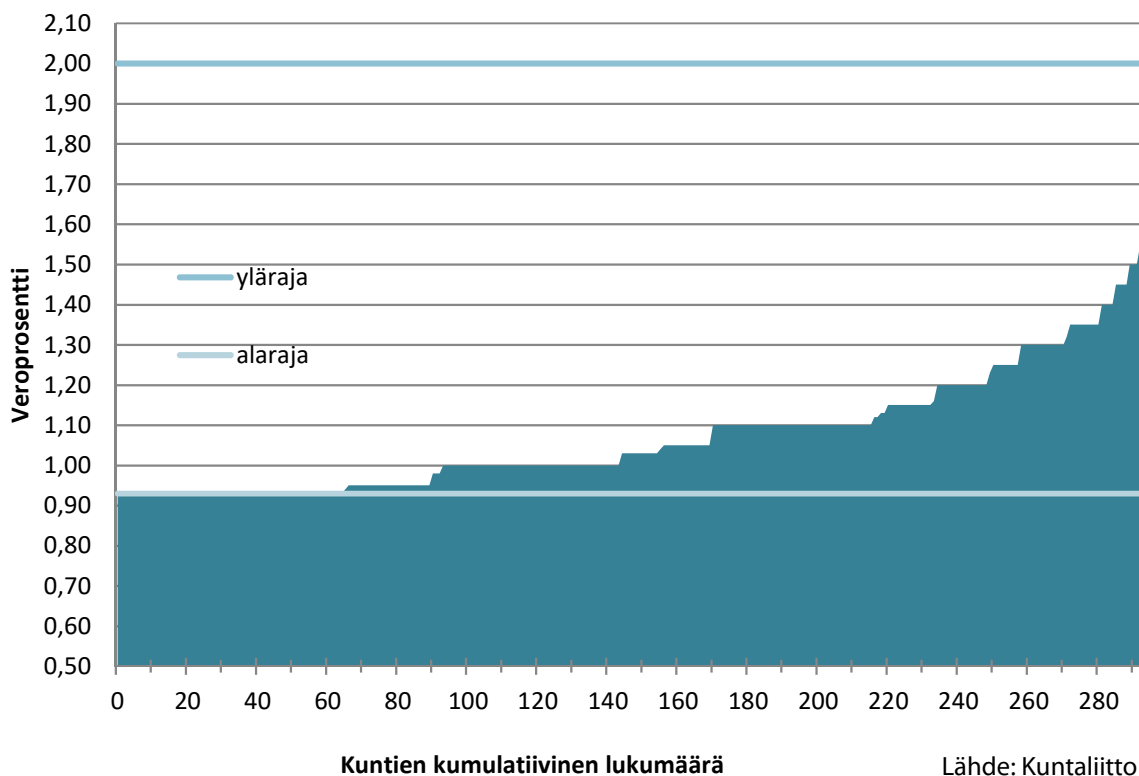
Tulovero- prosentti	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
16,00	2	2										
16,25				1	1	2	2					
16,50	2	3	7	4	4	3	3	1	1	1	1	1
16,75		1				0	1	3	3	3	3	2
17,00	9	6	4	3	2	2	1	1	1	1	1	2
17,25				1	2	1	1	3	2	2	2	1
17,50	8	10	6	5	3	0	1	1	1	1	0	3
17,75	6	4	2	1	2	3	1	0	1	1	2	0
18,00	30	19	14	5	6	8	6	3	3	3	3	4
18,25	6	4	5	4	3	2	1	0	0	0	0	0
18,50	41	34	23	16	16	12	8	5	5	4	3	2
18,75	31	20	15	7	6	5	3	0	0	0	0	1
19,00	113	101	69	32	28	20	17	12	7	5	8	7
19,25	27	20	22	14	13	12	11	8	4	5	3	2
19,50	73	88	74	68	60	46	36	26	23	19	15	14
19,75	33	51	40	55	51	53	36	26	22	21	19	16
20,00	18	25	32	49	53	54	46	30	22	21	18	16
20,25	4	4	9	15	13	19	12	14	11	13	12	6
20,50	9	13	18	32	38	44	51	58	55	46	39	38
20,75	2	4	6	13	10	12	20	21	25	25	30	30
21,00	2	6	2	17	22	28	44	51	46	45	47	44
21,25					1	2	4	9	13	14	15	13
21,50					2	6	10	27	38	42	40	47
21,75						2	4	7	9	12	18	25
22,00							1	12	20	23	28	31
22,25								1	4	5	2	3
22,50								1	1	1	2	3
yht.	416	415	348	342	336	336	320	320	317	313	311	311

Lähde: Kuntaliitto

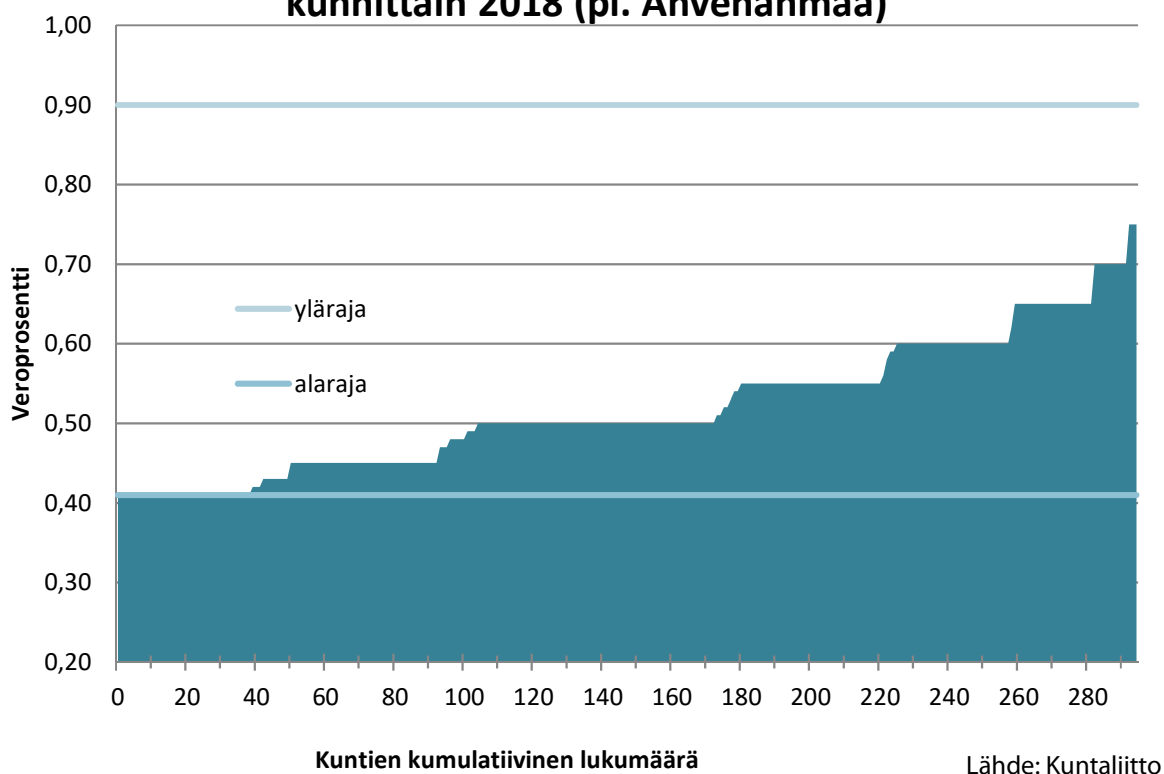
Kuntien tuloveroprosentit vuonna 2018 kuntakoon mukaan jaoteltuna

Kunnan koko	Kuntien lkm	Tulovero- % keskim.	Kuntien lukumäärä v. 2018 tuloveroprosentin mukaan					
			16,50- 18,50	18,75- 19,25	19,50- 20,00	20,25- 20,75	21,00- 21,50	21,75- 22,50
Alle 2000 as.	44	20,61	8	3	5	4	14	10
2000-5000 as.	89	20,92	2	2	10	17	33	25
5001-10000 as.	81	20,80	2	1	8	24	29	17
10001-20000 as.	42	20,66	1	2	6	13	14	6
20001-50000 as.	34	20,42	0	1	10	9	10	4
50001-100000 as.	12	20,58	0	0	3	5	4	0
Yli 100000 as.	9	18,89	2	1	4	2	0	0
Yhteensä	311	19,86	15	10	46	74	104	62

Yleiset kiinteistöveroprosentit suuruusjärjestyksessä kunnittain 2018 (pl. Ahvenanmaa)

Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentit suuruusjärjestyksessä kunnittain 2018 (pl. Ahvenanmaa)

Kuntien tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2018

Lähde: Kuntaliitto

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti	
Koko maa	keskimäärin	19,86	1,06	0,49	1,16
Uusimaa	keskimäärin	18,65	0,97	0,43	1,30
Askola	20,75	1,10	0,70	1,50	
Espoo	18,00	0,93	0,41	0,93	
Hanko	21,75	1,30	0,45	1,50	
Helsinki	18,00	0,93	0,41	0,93	
Hyvinkää	19,75	1,30	0,45	1,05	
Inkoo	20,75	1,10	0,65	1,55	
Järvenpää	19,75	1,35	0,55	1,15	
Karkkila	20,75	1,10	0,65	1,25	
Kauniainen	17,00	0,93	0,41	0,93	
Kerava	19,25	1,32	0,41	0,93	
Kirkkonummi	19,50	0,93	0,41	1,40	
Lapinjärvi	20,50	1,00	0,50	1,10	
Lohja	20,50	1,03	0,45	1,05	
Loviisa	19,75	1,00	0,50	1,20	
Myrskylä	21,50	1,00	0,55	1,15	
Mäntsälä	20,50	1,30	0,60	1,20	
Nurmijärvi	19,50	0,93	0,41	0,93	
Pornainen	20,50	1,00	0,50	1,00	
Porvoo	19,75	1,30	0,50	1,30	
Pukkila	21,50	1,15	0,65	1,25	
Raasepori	22,00	1,35	0,41	1,80	
Sipoo	19,25	1,00	0,50	1,10	
Siuntio	21,50	1,20	0,50	1,20	
Tuusula	19,50	0,93	0,41	0,93	
Vantaa	19,00	1,00	0,41	1,00	
Vihti	20,50	0,95	0,45	1,00	
Varsinais-Suomi	keskimäärin	19,93	1,04	0,45	1,23
Aura	21,75	1,10	0,55	1,10	
Kaarina	19,75	1,00	0,41	1,00	
Kemiönsaari	19,75	1,10	0,41	1,10	
Koski Tl	19,50	0,93	0,41	0,93	
Kustavi	18,75	0,93	0,41	0,98	
Laitila	20,50	0,93	0,41	1,00	
Lieto	19,50	1,00	0,41	1,00	
Loimaa	20,50	1,00	0,50	1,05	
Marttila	20,75	0,95	0,45	0,95	
Masku	20,75	0,95	0,41	1,00	
Mynämäki	21,00	0,93	0,50	1,10	
Naantali	19,00	1,05	0,45	1,35	
Nousiainen	21,50	1,00	0,50	1,10	
Oripää	19,50	1,00	0,45	1,10	
Paimio	20,75	1,10	0,45	1,20	
Parainen	19,75	1,50	0,47	1,50	
Pyhäranta	21,75	1,80	0,70	1,80	
Pöytyä	21,25	1,10	0,50	1,10	
Raisio	19,75	1,25	0,45	0,93	
Rusko	19,75	0,95	0,42	1,02	
Salo	20,75	0,93	0,55	1,30	
Sauvo	21,50	1,20	0,60	1,40	

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti
Somero	20,00	0,93	0,41	0,93
Taivassalo	20,75	1,15	0,65	1,35
Turku	19,50	1,00	0,41	0,93
Uusikaupunki	20,75	1,03	0,45	1,12
Vehmaa	22,25	1,00	0,50	1,70
Satakunta	keskimäärin	20,19	0,96	0,47
Eura	20,50	1,10	0,60	1,10
Eurajoki	18,00	0,93	0,41	1,10
Harjavalta	20,75	0,98	0,41	0,98
Honkajoki	22,00	1,10	0,41	1,10
Huittinen	20,75	0,93	0,41	1,00
Jämijärvi	22,50	1,03	0,45	1,03
Kankaanpää	21,50	1,20	0,45	1,05
Karvia	20,50	0,93	0,41	0,93
Kokemäki	21,75	1,20	0,51	1,21
Merikarvia	19,50	0,93	0,41	1,00
Nakkila	21,25	0,95	0,50	0,93
Pomarkku	20,50	1,00	0,45	1,10
Pori	19,75	0,93	0,50	1,10
Rauma	20,00	0,93	0,41	0,93
Siikainen	22,00	1,10	0,50	1,30
Säkylä	21,50	1,00	0,49	1,10
Ulvila	21,00	1,10	0,55	1,10
Kanta-Häme	keskimäärin	20,78	1,30	0,52
Forssa	20,50	1,40	0,41	1,41
Hattula	20,50	1,00	0,45	1,00
Hausjärvi	21,50	1,25	0,45	1,05
Humppila	22,00	1,30	0,55	1,30
Hämeenlinna	20,75	1,35	0,60	1,40
Janakkala	21,00	1,10	0,50	1,10
Jokioinen	21,25	0,93	0,41	1,00
Loppi	21,50	1,00	0,41	1,00
Riihimäki	20,50	1,45	0,50	0,93
Tammela	20,25	0,93	0,42	1,02
Ypäjä	21,50	1,00	0,60	1,50
Pirkanmaa	keskimäärin	20,33	1,09	0,53
Akaa	21,75	1,10	0,60	1,25
Hämeenkyrö	22,00	0,95	0,48	1,15
Ikaalinen	21,25	1,23	0,59	1,19
Juupajoki	21,00	1,15	0,45	1,05
Kangasala	21,00	0,93	0,43	1,03
Kihniö	21,50	1,10	0,55	1,10
Lempäälä	20,50	0,95	0,45	1,00
Mänttä-Vilppula	22,00	1,10	0,60	1,15
Nokia	20,50	1,00	0,55	1,40
Orivesi	22,00	1,10	0,65	1,25
Parkano	22,00	1,10	0,52	1,10
Pirkkala	20,00	1,05	0,55	1,05
Punkalaidun	22,00	1,05	0,60	1,05
Pälkäne	21,00	1,00	0,45	1,05
Ruovesi	22,00	1,00	0,50	1,10
Sastamala	20,75	0,93	0,45	0,98
Tampere	19,75	1,15	0,55	1,00
Urjala	21,75	1,20	0,65	1,25
Valkeakoski	19,75	1,30	0,50	1,10

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti	
Vesilahti	21,50	1,20	0,55	1,30	
Virrat	20,75	0,93	0,45	1,00	
Ylöjärvi	20,50	0,93	0,48	1,00	
Päijät-Häme	keskimäärin	20,76	1,23	0,57	1,12
Asikkala	20,75	0,93	0,45	1,25	
Hartola	21,50	1,00	0,50	1,10	
Heinola	20,50	1,00	0,50	1,00	
Hollola	21,00	1,15	0,55	1,10	
Kärkölä	21,75	1,35	0,60	1,20	
Lahti	20,75	1,35	0,60	1,35	
Orimattila	20,75	1,10	0,50	1,10	
Padasjoki	21,00	0,93	0,60	1,20	
Sysmä	19,00	0,95	0,50	1,00	
Kymenlaakso	keskimäärin	20,98	1,35	0,60	1,27
Hamina	21,00	1,25	0,55	1,15	
Iitti	20,75	1,00	0,50	1,10	
Kotka	21,50	1,35	0,55	1,15	
Kouvola	20,75	1,45	0,65	1,35	
Miehikkälä	20,00	1,10	0,50	1,10	
Pyhtää	20,25	1,30	0,62	1,55	
Virolahti	20,00	1,25	0,50	1,15	
Etelä-Karjala	keskimäärin	20,67	1,29	0,51	1,09
Imatra	20,00	1,55	0,41	1,00	
Lappeenranta	21,00	1,30	0,55	1,15	
Lemi	21,00	1,13	0,53	1,13	
Luumäki	20,50	0,95	0,45	1,00	
Pariikkala	19,50	1,00	0,50	1,10	
Rautjärvi	20,25	0,93	0,49	1,09	
Ruokolahti	20,50	0,93	0,50	1,10	
Savitaipale	21,50	0,93	0,50	1,10	
Taipalsaari	20,50	1,05	0,50	1,10	
Etelä-Savo	keskimäärin	21,08	1,20	0,54	1,20
Enonkoski	21,00	1,00	0,70	1,30	
Heinävesi	21,00	1,15	0,60	1,40	
Hirvensalmi	20,00	0,95	0,41	1,15	
Joroinen	20,75	1,05	0,50	1,10	
Juva	20,75	0,95	0,43	1,03	
Kangasniemi	20,75	0,93	0,45	1,05	
Mikkeli	20,50	1,25	0,58	1,15	
Mäntyharju	19,75	1,10	0,55	1,15	
Pertunmaa	21,50	1,00	0,60	1,20	
Pieksämäki	22,00	1,10	0,50	1,10	
Puumala	20,00	0,95	0,48	1,08	
Rantasalmi	21,00	0,93	0,42	0,97	
Savonlinna	22,00	1,40	0,56	1,52	
Sulkava	21,50	0,93	0,45	1,05	
Pohjois-Savo	keskimäärin	20,78	1,23	0,54	1,11
Iisalmi	20,50	1,10	0,55	0,93	
Kaavi	21,75	1,50	0,75	1,55	
Keitele	20,50	0,95	0,45	1,00	
Kiuruvesi	20,75	0,93	0,55	1,00	
Kuopio	20,50	1,30	0,52	1,10	
Lapinlahti	21,25	0,93	0,60	1,00	
Leppävirta	21,00	1,00	0,45	1,00	
Pielavesi	21,75	0,93	0,60	1,10	

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti	
Rautalampi	22,00	1,00	0,70	1,30	
Rautavaara	22,00	1,03	0,65	1,25	
Siilinjärvi	21,25	1,25	0,65	1,00	
Sonkajärvi	20,50	0,93	0,41	0,93	
Suonenjoki	21,75	1,05	0,70	1,25	
Tervo	20,75	0,93	0,48	1,00	
Tuusniemi	22,00	1,15	0,65	1,25	
Varkaus	21,00	1,45	0,50	1,00	
Vesanto	21,50	1,00	0,50	1,25	
Vieremä	21,00	0,93	0,45	1,00	
Pohjois-Karjala	keskimäärin	20,78	1,05	0,47	1,02
Ilomantsi	20,75	0,93	0,41	0,93	
Joensuu	20,50	1,10	0,45	1,00	
Juuka	20,75	1,00	0,45	0,99	
Kitee	21,50	0,95	0,55	1,10	
Kontiolahti	20,50	0,93	0,41	1,00	
Lieksa	21,00	1,00	0,43	0,95	
Liperi	21,50	0,93	0,50	1,00	
Nurmes	20,50	1,00	0,47	1,04	
Outokumpu	21,75	1,10	0,65	1,25	
Polvijärvi	20,25	0,93	0,50	1,00	
Rääkkylä	21,50	1,00	0,55	1,05	
Tohmajärvi	21,75	1,10	0,55	1,15	
Valtimo	21,00	0,95	0,43	0,95	
Keski-Suomi	keskimäärin	20,53	1,19	0,53	1,20
Hankasalmi	22,00	1,20	0,60	1,20	
Joutsa	21,00	1,10	0,60	1,20	
Jyväskylän	20,00	1,30	0,55	1,55	
Jämsä	21,00	1,00	0,45	1,05	
Kannonkoski	21,00	0,95	0,50	1,10	
Karstula	21,00	1,03	0,48	1,36	
Keuruu	21,50	1,00	0,41	1,00	
Kinnula	20,50	1,00	0,55	1,10	
Kivijärvi	21,50	1,10	0,50	1,30	
Konnevesi	22,00	1,10	0,55	1,20	
Kuhmoinen	20,75	1,00	0,50	1,10	
Kyyjärvi	21,75	1,15	0,65	1,30	
Laukaa	21,50	1,10	0,60	1,20	
Luhanka	18,50	1,20	0,50	1,30	
Multia	22,00	1,00	0,45	1,05	
Muurame	19,50	1,10	0,50	1,20	
Petäjävesi	21,75	1,20	0,55	1,20	
Pihtipudas	21,00	0,93	0,60	1,10	
Saarijärvi	21,50	1,04	0,49	1,36	
Toivakka	21,00	1,10	0,45	1,55	
Uurainen	20,50	1,05	0,43	1,10	
Viitasaari	21,00	0,93	0,60	1,10	
Äänekoski	21,50	1,10	0,50	1,10	
Etelä-Pohjanmaa	keskimäärin	21,31	1,17	0,56	1,20
Alajärvi	21,75	0,93	0,50	1,10	
Alavus	21,25	0,95	0,41	1,10	
Evijärvi	21,50	1,00	0,65	1,15	
Ilmajoki	20,75	0,93	0,50	1,20	
Isojoki	22,00	0,93	0,50	0,93	
Karijoki	22,00	0,93	0,50	1,00	

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti	
Kauhajoki	22,00	0,93	0,65	1,20	
Kauhava	21,75	0,95	0,55	1,10	
Kuortane	21,00	0,93	0,45	1,05	
Kurikka	21,00	0,93	0,60	1,20	
Lappajärvi	21,00	1,00	0,55	1,15	
Lapua	21,50	1,05	0,45	1,05	
Seinäjoki	21,00	1,45	0,60	1,65	
Soini	21,75	0,93	0,50	1,25	
Teuva	22,50	1,05	0,60	1,30	
Vimpeli	22,25	1,10	0,65	1,30	
Ähtäri	22,00	1,30	0,50	1,30	
Pohjanmaa	keskimäärin	20,65	1,07	0,52	1,14
Isokyrö	21,50	0,93	0,65	1,10	
Kaskinen	22,00	1,20	0,70	1,40	
Korsnäs	21,00	0,93	0,50	1,30	
Kristiinankaupunki	21,50	0,93	0,60	1,20	
Kruunupyö	22,00	1,10	0,65	1,30	
Laihia	21,75	1,00	0,50	1,00	
Luoto	19,50	1,20	0,41	1,05	
Maalahti	21,50	0,93	0,50	1,10	
Mustasaari	20,75	1,00	0,55	1,15	
Närpiö	21,00	0,93	0,50	1,10	
Pedersören kunta	20,50	0,93	0,55	1,15	
Pietarsaari	21,25	1,15	0,50	1,15	
Uusikaarlepyy	21,25	1,00	0,50	1,30	
Vaasa	20,00	1,15	0,50	1,10	
Vöyri	21,00	0,93	0,50	1,00	
Keski-Pohjanmaa	keskimäärin	21,72	1,19	0,66	1,14
Halsua	22,00	1,10	0,50	1,50	
Kannus	21,50	1,15	0,55	1,00	
Kaustinen	21,50	1,03	0,50	1,03	
Kokkola	21,75	1,25	0,70	1,10	
Lestijärvi	21,00	1,00	0,50	1,40	
Perho	21,50	0,93	0,55	1,05	
Toholampi	21,75	1,00	0,65	1,10	
Veteli	22,00	0,95	0,60	1,05	
Pohjois-Pohjanmaa	keskimäärin	20,47	1,08	0,52	1,10
Alavieska	21,50	1,03	0,55	1,03	
Haapajärvi	22,00	1,35	0,75	1,35	
Haapavesi	22,00	1,05	0,60	1,30	
Hailuoto	20,50	0,95	0,51	1,51	
Ii	21,25	1,20	0,55	1,10	
Kalajoki	20,00	1,00	0,50	1,10	
Kempele	20,50	1,10	0,43	1,10	
Kuusamo	20,00	1,10	0,50	1,10	
Kärsämäki	21,50	0,93	0,65	1,10	
Liminka	21,50	0,94	0,43	1,03	
Lumijoki	21,00	0,95	0,50	1,15	
Merijärvi	21,50	1,03	0,45	1,03	
Muhos	21,00	0,93	0,45	1,00	
Nivala	21,50	1,00	0,65	1,00	
Oulainen	21,50	1,25	0,70	1,05	
Oulu	20,00	1,15	0,50	0,93	
Pudasjärvi	20,50	0,98	0,41	1,05	
Pyhäjoki	20,25	1,10	0,45	1,25	

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti	
Pyhäjärvi	20,75	1,30	0,50	1,30	
Pyhäntä	19,75	1,05	0,60	1,20	
Raahe	21,00	1,00	0,50	1,00	
Reisjärvi	22,50	1,10	0,65	1,35	
Sievi	21,75	0,93	0,70	1,30	
Siikajoki	22,00	1,05	0,55	1,10	
Siikalatva	22,00	0,95	0,65	1,25	
Taivalkoski	20,50	1,03	0,45	1,03	
Tyrnävä	21,00	1,12	0,54	1,12	
Utajärvi	20,50	1,10	0,45	1,25	
Ylivieska	21,50	1,30	0,70	1,15	
Kainuu	keskimäärin	21,12	1,05	0,55	1,18
Hyrnsalmi	21,75	1,03	0,55	1,15	
Kajaani	21,00	1,10	0,55	1,55	
Kuhmo	21,50	0,98	0,54	1,08	
Paltamo	22,00	1,10	0,60	1,10	
Puolanka	21,50	0,93	0,55	1,10	
Ristijärvi	21,50	1,10	0,55	1,55	
Sotkamo	21,25	1,10	0,60	1,20	
Suomussalmi	20,50	0,95	0,45	1,00	
Vaala	21,50	1,10	0,59	1,15	
Lappi	keskimäärin	20,93	1,24	0,53	1,19
Enontekiö	21,25	1,05	0,55	1,15	
Inari	19,00	1,35	0,55	1,15	
Kemi	21,75	1,13	0,50	1,00	
Kemijärvi	21,50	1,20	0,50	1,35	
Keminmaa	21,25	1,15	0,41	1,00	
Kittilä	20,25	1,16	0,43	1,16	
Kolari	20,00	1,03	0,47	1,20	
Muonio	21,50	1,05	0,45	1,05	
Pelkosenniemi	22,25	1,50	0,75	1,75	
Pello	21,00	0,93	0,41	1,00	
Posio	21,75	1,00	0,60	1,10	
Ranua	19,75	1,00	0,45	1,10	
Rovaniemi	21,00	1,55	0,60	1,20	
Salla	20,50	1,35	0,60	1,20	
Savukoski	21,75	1,20	0,60	1,20	
Simo	22,00	1,40	0,55	1,30	
Sodankylä	20,00	1,40	0,45	1,15	
Tervola	19,50	0,95	0,50	1,00	
Tornio	21,00	1,12	0,50	1,00	
Utsjoki	21,00	1,20	0,65	1,60	
Ylitornio	20,00	1,10	0,50	1,30	
Ahvenanmaa	keskimäärin	17,51	0,38	0,14	0,90
Brändö	16,75	0,00	0,00	0,90	
Eckerö	18,50	0,70	0,00	0,90	
Finström	19,00	0,50	0,00	0,90	
Föglö	17,50	0,70	0,00	0,90	
Geta	17,50	0,50	0,00	0,90	
Hammarland	17,25	0,20	0,00	0,90	
Jomala	16,50	0,45	0,00	0,90	
Kumlinge	19,00	0,60	0,40	0,90	
Kökar	19,75	0,80	0,00	0,90	
Lemland	16,75	0,70	0,00	0,90	
Lumparland	19,50	0,60	0,00	0,90	

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistövero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistövero- prosentti	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero- prosentti
Maarianhamina	17,50	0,30	0,30	0,90
Saltvik	17,00	0,00	0,00	0,90
Sottunga	18,00	0,70	0,50	0,90
Sund	19,50	0,50	0,00	0,90
Vårdö	19,00	0,15	0,00	0,90

Palkansaajaperheen maksamat kunnallisverot maakunnittain vuonna 2018

* Perheen tulonsaajat ansaitsevat 39 285 ja 46 950 euroa vuodessa, eli kotitalouden vuositulot ovat yhteensä 86 235 euroa. Tulot perustuvat Tilastokeskuksen tilastoon naisten ja miesten vuoden 2016 keskipalkoista. Keskipalkkaan on lisätty oletettu ansiotason nousu vuonna 2017 (0,2 %) ja vuonna 2018 (2,0 %). Verotettavat ansiotulot kunnallisverotuksessa ovat näillä tulotasoilla 32 227 ja 39 487 euroa.

* Oletettu vain viran puolesta tehtävät vähennykset.

Maakunta	Verotettavilla tuloilla painotettu kunnallisveroprosentti	Kunnallisvero vuonna 2018, euroa	Ero Uudenmaan maakuntaan
Uusimaa	18,65	13.375	0
KOKO MAA	19,86	14.242	868
Varsinais-Suomi	19,93	14.293	918
Satakunta	20,19	14.479	1.104
Pirkanmaa	20,33	14.579	1.205
Pohjois-Pohjanmaa	20,47	14.680	1.305
Keski-Suomi	20,53	14.723	1.348
Pohjanmaa	20,65	14.809	1.434
Etelä-Karjala	20,67	14.823	1.449
Päijät-Häme	20,76	14.888	1.513
Pohjois-Savo	20,78	14.902	1.528
Kanta-Häme	20,78	14.902	1.528
Pohjois-Karjala	20,78	14.902	1.528
Lappi	20,93	15.010	1.635
Kymenlaakso	20,98	15.046	1.671
Etelä-Savo	21,08	15.117	1.743
Kainuu	21,12	15.146	1.771
Etelä-Pohjanmaa	21,31	15.282	1.908
Keski-Pohjanmaa	21,72	15.576	2.202

Lähteet: Kuntaliitto, VM (ennuste)

Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2018 maakuntakeskuksissa

Tulot ja verot vuonna 2018

	Helsinki	Turku	Tampere	Pori	Oulu	Vaasa	Jyväskylä	Lahti	Joensuu
Perheen veronalaiset tulot yht.*	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235
-Valtionvero, Yle-vero ja sova-maksut**, €	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320
Kunnallisveroprosentti	18,00 %	19,50 %	19,75 %	19,75 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %	20,75 %	20,50 %
-Kunnallisvero, €	12.909	13.984	14.164	14.164	14.343	14.343	14.343	14.881	14.701
Kirkollisveroprosentti	1,00 %	1,25 %	1,25 %	1,50 %	1,30 %	1,40 %	1,45 %	1,50 %	1,45 %
-Kirkollisvero, €	717	896	896	1.076	932	1.004	1.040	1.076	1.040
Verot ja veronluonteiset maksut yht.	24.946	26.201	26.380	26.560	26.596	26.667	26.703	27.277	27.062
Käytettävissä olevat tulot, €	61.289	60.034	59.855	59.675	59.639	59.568	59.532	58.958	59.173

	Mikkeli	Kuopio	Hämeenlinna	Rovaniemi	Lappeenranta	Kouvola	Kajaani	Seinäjoki	Kokkola
Perheen veronalaiset tulot yht.*	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235
-Valtionvero, Yle-vero ja sova-maksut**, €	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320
Kunnallisveroprosentti	20,50 %	20,50 %	20,75 %	21,00 %	21,00 %	20,75 %	21,00 %	21,00 %	21,75 %
-Kunnallisvero, €	14.701	14.701	14.881	15.060	15.060	14.881	15.060	15.060	15.598
Kirkollisveroprosentti	1,50 %	1,50 %	1,30 %	1,30 %	1,35 %	1,60 %	1,65 %	1,65 %	1,70 %
-Kirkollisvero, €	1.076	1.076	932	932	968	1.147	1.183	1.183	1.219
Verot ja veronluonteiset maksut yht.	27.098	27.098	27.133	27.313	27.349	27.349	27.564	27.564	28.137
Käytettävissä olevat tulot	59.137	59.137	59.102	58.922	58.886	58.886	58.671	58.671	58.098

* Toisen tulonsaajan tulot ovat 39 285 ja toisen 46 950 €.

** Sovamaksut sisältävät sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksun, työeläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun.

Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot Helsingin seudulla vuonna 2018

Tulot ja verot vuonna 2018

	Kauniainen	Espoo	Helsinki	Vantaa	Kerava	Sipoo	Kirkkonummi
Perheen veronalaiset tulot yht.*	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235
-Valtionvero, Yle-vero ja sova-maksut**, €	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320
Kunnallisveroprosentti	17,00 %	18,00 %	18,00 %	19,00 %	19,25 %	19,25 %	19,50 %
-Kunnallisvero, €	12.191	12.909	12.909	13.626	13.805	13.805	13.984
Kirkollisveroprosentti	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,25 %	1,35 %	1,25 %
-Kirkollisvero, €	717	717	717	717	896	968	896
Verot ja veronluonteiset maksut yht.	24.229	24.946	24.946	25.663	26.022	26.094	26.201
Käytettävissä olevat tulot, €	62.006	61.289	61.289	60.572	60.213	60.141	60.034

	Tuusula	Nurmijärvi	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Vihti	Pornainen
Perheen veronalaiset tulot yht.*	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235	86.235
-Valtionvero, Yle-vero ja sova-maksut**, €	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320	11.320
Kunnallisveroprosentti	19,50 %	19,50 %	19,75 %	19,75 %	20,50 %	20,50 %	20,50 %
-Kunnallisvero, €	13.984	13.984	14.164	14.164	14.701	14.701	14.701
Kirkollisveroprosentti	1,45 %	1,45 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,50 %	1,75 %
-Kirkollisvero, €	1.040	1.040	896	896	896	1.076	1.255
Verot ja veronluonteiset maksut yht.	26.345	26.345	26.380	26.380	26.918	27.098	27.277
Käytettävissä olevat tulot, €	59.890	59.890	59.855	59.855	59.317	59.137	58.958

* Toisen tulonsaajan tulot ovat 39 285 ja toisen 46 950 €.

** Sovamaksut sisältävät sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksun, työeläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun.

Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2018 kunnittain

* Perheen tulonsaajat ansaitsevat 39 285 ja 46 950 euroa vuodessa, eli kotitalouden vuositulot yhteensä ovat 86 235 euroa. Tulot perustuvat Tilastokeskuksen tilastoon naisten ja miesten vuoden 2016 keskipalkkoista. Keskipalkkoihin on lisätty oletettu ansiotason nousu vuonna 2017 (0,2 %) ja vuonna 2018 (2,0 %). Kuukausiansiot ovat 3 143 € ja 3 756 € vuonna 2018. Vuositulo on palkka lomarahoineen, eli 12,5 x kuukausipalkka.

* Sova-maksut sisältävät sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja päivärahamaksun sekä (alle 53-vuotiaan) työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun.

Maakunta	Kunta	Valtion- vero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut
Uusimaa	Askola	11.320	20,75	14.881	1,75	1.255	27.456
	Espoo	11.320	18,00	12.909	1,00	717	24.946
	Hanko	11.320	21,75	15.598	1,60	1.147	28.066
	Helsinki	11.320	18,00	12.909	1,00	717	24.946
	Hyvinkää	11.320	19,75	14.164	1,25	896	26.380
	Inkoo	11.320	20,75	14.881	1,75	1.255	27.456
	Järvenpää	11.320	19,75	14.164	1,25	896	26.380
	Karkkila	11.320	20,75	14.881	1,50	1.076	27.277
	Kauniainen	11.320	17,00	12.191	1,00	717	24.229
	Kerava	11.320	19,25	13.805	1,25	896	26.022
	Kirkkonummi	11.320	19,50	13.984	1,25	896	26.201
	Lapinjärvi	11.320	20,50	14.701	1,65	1.183	27.205
	Lohja	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098
	Loviisa	11.320	19,75	14.164	1,65	1.183	26.667
	Myrskylä	11.320	21,50	15.419	1,85	1.327	28.066
	Mäntsälä	11.320	20,50	14.701	1,25	896	26.918
	Nurmijärvi	11.320	19,50	13.984	1,45	1.040	26.345
	Pornainen	11.320	20,50	14.701	1,75	1.255	27.277
	Porvoo	11.320	19,75	14.164	1,45	1.040	26.524
	Pukkila	11.320	21,50	15.419	1,85	1.327	28.066
	Raasepori	11.320	22,00	15.777	1,60	1.147	28.245
	Sipoo	11.320	19,25	13.805	1,35	968	26.094
Siuntio	11.320	21,50	15.419	1,70	1.219	27.958	
Tuusula	11.320	19,50	13.984	1,45	1.040	26.345	
Vantaa	11.320	19,00	13.626	1,00	717	25.663	
Vihti	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098	
Varsinais- Suomi	Aura	11.320	21,75	15.598	1,60	1.147	28.066
	Kaarina	11.320	19,75	14.164	1,25	896	26.380
	Kemiönsaari	11.320	19,75	14.164	2,00	1.434	26.918
	Koski Tl	11.320	19,50	13.984	1,90	1.363	26.667
	Kustavi	11.320	18,75	13.446	1,85	1.327	26.094
	Laitila	11.320	20,50	14.701	1,60	1.147	27.169
	Lieto	11.320	19,50	13.984	1,35	968	26.273
	Loimaa	11.320	20,50	14.701	1,60	1.147	27.169
	Marttila	11.320	20,75	14.881	1,95	1.398	27.600
	Masku	11.320	20,75	14.881	1,60	1.147	27.349
	Mynämäki	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
	Naantali	11.320	19,00	13.626	1,35	968	25.914
	Nousiainen	11.320	21,50	15.419	1,55	1.112	27.851
	Oripää	11.320	19,50	13.984	1,75	1.255	26.560

Paimio	11.320	20,75	14.881	1,50	1.076	27.277
Parainen	11.320	19,75	14.164	1,50	1.076	26.560
Pyhäranta	11.320	21,75	15.598	1,75	1.255	28.173
Pöytyä	11.320	21,25	15.239	1,75	1.255	27.815
Raisio	11.320	19,75	14.164	1,15	825	26.309
Rusko	11.320	19,75	14.164	1,50	1.076	26.560
Salo	11.320	20,75	14.881	1,40	1.004	27.205
Sauvo	11.320	21,50	15.419	1,70	1.219	27.958
Somero	11.320	20,00	14.343	1,65	1.183	26.847
Taivassalo	11.320	20,75	14.881	1,75	1.255	27.456
Turku	11.320	19,50	13.984	1,25	896	26.201
Uusikaupunki	11.320	20,75	14.881	1,50	1.076	27.277
Vehmaa	11.320	22,25	15.956	1,85	1.327	28.604
Satakunta						
Eura	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098
Eurajoki	11.320	18,00	12.909	1,60	1.147	25.376
Harjavalta	11.320	20,75	14.881	1,75	1.255	27.456
Honkajoki	11.320	22,00	15.777	2,00	1.434	28.532
Huittinen	11.320	20,75	14.881	1,50	1.076	27.277
Jämijärvi	11.320	22,50	16.136	1,85	1.327	28.783
Kankaanpää	11.320	21,50	15.419	1,70	1.219	27.958
Karvia	11.320	20,50	14.701	1,85	1.327	27.349
Kokemäki	11.320	21,75	15.598	1,75	1.255	28.173
Merikarvia	11.320	19,50	13.984	1,90	1.363	26.667
Nakkila	11.320	21,25	15.239	1,75	1.255	27.815
Pomarkku	11.320	20,50	14.701	1,90	1.363	27.384
Pori	11.320	19,75	14.164	1,50	1.076	26.560
Rauma	11.320	20,00	14.343	1,25	896	26.560
Siikainen	11.320	22,00	15.777	1,85	1.327	28.424
Säkylä	11.320	21,50	15.419	1,60	1.147	27.886
Ulvila	11.320	21,00	15.060	1,70	1.219	27.600
Kanta-Häme						
Forssa	11.320	20,50	14.701	1,40	1.004	27.026
Hattula	11.320	20,50	14.701	1,25	896	26.918
Hausjärvi	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
Humppila	11.320	22,00	15.777	1,90	1.363	28.460
Hämeenlinna	11.320	20,75	14.881	1,30	932	27.133
Janakkala	11.320	21,00	15.060	1,45	1.040	27.420
Jokioinen	11.320	21,25	15.239	1,85	1.327	27.886
Loppi	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
Riihimäki	11.320	20,50	14.701	1,30	932	26.954
Tammela	11.320	20,25	14.522	1,70	1.219	27.062
Ypäjä	11.320	21,50	15.419	1,90	1.363	28.102
Pirkanmaa						
Akaa	11.320	21,75	15.598	1,70	1.219	28.137
Hämeenkyrö	11.320	22,00	15.777	1,50	1.076	28.173
Ikaalinen	11.320	21,25	15.239	1,85	1.327	27.886
Juupajoki	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
Kangasala	11.320	21,00	15.060	1,40	1.004	27.384
Kihniö	11.320	21,50	15.419	2,00	1.434	28.173
Lempäälä	11.320	20,50	14.701	1,45	1.040	27.062
Mänttä-Vilppula	11.320	22,00	15.777	1,80	1.291	28.388
Nokia	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098
Orivesi	11.320	22,00	15.777	1,75	1.255	28.353
Parkano	11.320	22,00	15.777	1,75	1.255	28.353
Pirkkala	11.320	20,00	14.343	1,40	1.004	26.667
Punkalaidun	11.320	22,00	15.777	1,80	1.291	28.388
Pälkäne	11.320	21,00	15.060	1,80	1.291	27.671
Ruovesi	11.320	22,00	15.777	1,80	1.291	28.388
Sastamala	11.320	20,75	14.881	1,75	1.255	27.456
Tampere	11.320	19,75	14.164	1,25	896	26.380
Urjala	11.320	21,75	15.598	1,80	1.291	28.209

	Valkeakoski	11.320	19,75	14.164	1,65	1.183	26.667
	Vesilahti	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Virrat	11.320	20,75	14.881	1,70	1.219	27.420
	Ylöjärvi	11.320	20,50	14.701	1,70	1.219	27.241
Päijät-Häme	Asikkala	11.320	20,75	14.881	1,75	1.255	27.456
	Hartola	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Heinola	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098
	Hollola	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
	Kärkölä	11.320	21,75	15.598	1,75	1.255	28.173
	Lahti	11.320	20,75	14.881	1,50	1.076	27.277
	Orimattila	11.320	20,75	14.881	1,80	1.291	27.492
	Padasjoki	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
	Sysmä	11.320	19,00	13.626	1,75	1.255	26.201
Kymenlaakso	Hamina	11.320	21,00	15.060	1,60	1.147	27.528
	Iitti	11.320	20,75	14.881	1,65	1.183	27.384
	Kotka	11.320	21,50	15.419	1,50	1.076	27.815
	Kouvola	11.320	20,75	14.881	1,60	1.147	27.349
	Miehikkälä	11.320	20,00	14.343	1,60	1.147	26.811
	Pyhtää	11.320	20,25	14.522	1,70	1.219	27.062
	Virolahti	11.320	20,00	14.343	1,60	1.147	26.811
Etelä-Karjala	Imatra	11.320	20,00	14.343	1,65	1.183	26.847
	Lappeenranta	11.320	21,00	15.060	1,35	968	27.349
	Lemi	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
	Luumäki	11.320	20,50	14.701	1,70	1.219	27.241
	Parikkala	11.320	19,50	13.984	1,75	1.255	26.560
	Rautjärvi	11.320	20,25	14.522	1,95	1.398	27.241
	Ruokolahti	11.320	20,50	14.701	1,75	1.255	27.277
	Savitaipale	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Taipalsaari	11.320	20,50	14.701	1,60	1.147	27.169
Etelä-Savo	Enonkoski	11.320	21,00	15.060	1,50	1.076	27.456
	Heinävesi	11.320	21,00	15.060	1,80	1.291	27.671
	Hirvensalmi	11.320	20,00	14.343	1,75	1.255	26.918
	Joroinen	11.320	20,75	14.881	1,70	1.219	27.420
	Juva	11.320	20,75	14.881	1,65	1.183	27.384
	Kangasniemi	11.320	20,75	14.881	1,70	1.219	27.420
	Mikkeli	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098
	Mäntyharju	11.320	19,75	14.164	1,70	1.219	26.703
	Pertunmaa	11.320	21,50	15.419	1,70	1.219	27.958
	Pieksämäki	11.320	22,00	15.777	1,50	1.076	28.173
	Puumala	11.320	20,00	14.343	1,95	1.398	27.062
	Rantasalmi	11.320	21,00	15.060	1,50	1.076	27.456
	Savonlinna	11.320	22,00	15.777	1,50	1.076	28.173
	Sulkava	11.320	21,50	15.419	1,95	1.398	28.137
Pohjois-Savo	Iisalmi	11.320	20,50	14.701	1,65	1.183	27.205
	Kaavi	11.320	21,75	15.598	1,50	1.076	27.994
	Keitele	11.320	20,50	14.701	1,95	1.398	27.420
	Kiuruvesi	11.320	20,75	14.881	1,50	1.076	27.277
	Kuopio	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098
	Lapinlahti	11.320	21,25	15.239	1,65	1.183	27.743
	Leppävirta	11.320	21,00	15.060	1,65	1.183	27.564
	Pielavesi	11.320	21,75	15.598	1,65	1.183	28.102
	Rautalampi	11.320	22,00	15.777	1,75	1.255	28.353
	Rautavaara	11.320	22,00	15.777	1,75	1.255	28.353
	Siilinjärvi	11.320	21,25	15.239	1,25	896	27.456
	Sonkajärvi	11.320	20,50	14.701	1,65	1.183	27.205
	Suonenjoki	11.320	21,75	15.598	1,65	1.183	28.102
	Tervo	11.320	20,75	14.881	1,95	1.398	27.600
	Tuusniemi	11.320	22,00	15.777	1,50	1.076	28.173
	Varkaus	11.320	21,00	15.060	1,45	1.040	27.420

	Vesanto	11.320	21,50	15.419	1,85	1.327	28.066
	Vieremä	11.320	21,00	15.060	1,80	1.291	27.671
Pohjois-Karjala	Ilomantsi	11.320	20,75	14.881	1,60	1.147	27.349
	Joensuu	11.320	20,50	14.701	1,45	1.040	27.062
	Juuka	11.320	20,75	14.881	1,70	1.219	27.420
	Kitee	11.320	21,50	15.419	1,80	1.291	28.030
	Kontiolahti	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098
	Lieksa	11.320	21,00	15.060	1,50	1.076	27.456
	Liperi	11.320	21,50	15.419	1,60	1.147	27.886
	Nurmes	11.320	20,50	14.701	1,65	1.183	27.205
	Outokumpu	11.320	21,75	15.598	1,65	1.183	28.102
	Polvijärvi	11.320	20,25	14.522	1,65	1.183	27.026
	Rääkkylä	11.320	21,50	15.419	1,80	1.291	28.030
	Tohmajärvi	11.320	21,75	15.598	1,95	1.398	28.317
	Valtimo	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
Keski-Suomi	Hankasalmi	11.320	22,00	15.777	1,95	1.398	28.496
	Joutsa	11.320	21,00	15.060	1,90	1.363	27.743
	Jyväskylä	11.320	20,00	14.343	1,45	1.040	26.703
	Jämsä	11.320	21,00	15.060	1,50	1.076	27.456
	Kannonkoski	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
	Karstula	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
	Keuruu	11.320	21,50	15.419	1,70	1.219	27.958
	Kinnula	11.320	20,50	14.701	1,85	1.327	27.349
	Kivijärvi	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Konnevesi	11.320	22,00	15.777	1,90	1.363	28.460
	Kuhmoinen	11.320	20,75	14.881	1,75	1.255	27.456
	Kyyjärvi	11.320	21,75	15.598	2,00	1.434	28.353
	Laukaa	11.320	21,50	15.419	1,65	1.183	27.922
	Luhanka	11.320	18,50	13.267	1,90	1.363	25.950
	Multia	11.320	22,00	15.777	1,95	1.398	28.496
	Muurame	11.320	19,50	13.984	1,55	1.112	26.416
	Petäjävesi	11.320	21,75	15.598	1,90	1.363	28.281
	Pihtipudas	11.320	21,00	15.060	1,85	1.327	27.707
	Saarijärvi	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Toivakka	11.320	21,00	15.060	1,95	1.398	27.779
Uurainen	11.320	20,50	14.701	1,85	1.327	27.349	
Viitasaari	11.320	21,00	15.060	1,60	1.147	27.528	
Äänekoski	11.320	21,50	15.419	1,65	1.183	27.922	
Etelä-Pohjanmaa	Alajärvi	11.320	21,75	15.598	1,75	1.255	28.173
	Alavus	11.320	21,25	15.239	1,75	1.255	27.815
	Evijärvi	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Ilmajoki	11.320	20,75	14.881	1,75	1.255	27.456
	Isojoki	11.320	22,00	15.777	1,75	1.255	28.353
	Karjajoki	11.320	22,00	15.777	2,00	1.434	28.532
	Kauhajoki	11.320	22,00	15.777	1,90	1.363	28.460
	Kauhava	11.320	21,75	15.598	1,75	1.255	28.173
	Kuortane	11.320	21,00	15.060	1,85	1.327	27.707
	Kurikka	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
	Lappajärvi	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
	Lapua	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Seinäjoki	11.320	21,00	15.060	1,65	1.183	27.564
	Soini	11.320	21,75	15.598	1,85	1.327	28.245
	Teuva	11.320	22,50	16.136	1,75	1.255	28.711
	Vimpeli	11.320	22,25	15.956	1,75	1.255	28.532
	Ähtäri	11.320	22,00	15.777	1,80	1.291	28.388
Pohjanmaa	Isokyrö	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Kaskinen	11.320	22,00	15.777	1,85	1.327	28.424
	Korsnäs	11.320	21,00	15.060	1,85	1.327	27.707
	Kristiinankaupunki	11.320	21,50	15.419	2,00	1.434	28.173

	Kruunupyö	11.320	22,00	15.777	2,00	1.434	28.532
	Laihia	11.320	21,75	15.598	1,50	1.076	27.994
	Luoto	11.320	19,50	13.984	1,90	1.363	26.667
	Maalahti	11.320	21,50	15.419	1,90	1.363	28.102
	Mustasaari	11.320	20,75	14.881	1,85	1.327	27.528
	Närpiö	11.320	21,00	15.060	1,50	1.076	27.456
	Pedersören kunta	11.320	20,50	14.701	1,80	1.291	27.313
	Pietarsaari	11.320	21,25	15.239	1,80	1.291	27.851
	Uusikaarlepyy	11.320	21,25	15.239	1,90	1.363	27.922
	Vaasa	11.320	20,00	14.343	1,40	1.004	26.667
	Vöyri	11.320	21,00	15.060	1,95	1.398	27.779
Keski-Pohjanmaa	Halsua	11.320	22,00	15.777	1,90	1.363	28.460
	Kannus	11.320	21,50	15.419	1,60	1.147	27.886
	Kaustinen	11.320	21,50	15.419	1,70	1.219	27.958
	Kokkola	11.320	21,75	15.598	1,70	1.219	28.137
	Lestijärvi	11.320	21,00	15.060	2,00	1.434	27.815
	Perho	11.320	21,50	15.419	1,90	1.363	28.102
	Toholampi	11.320	21,75	15.598	2,00	1.434	28.353
	Veteli	11.320	22,00	15.777	1,90	1.363	28.460
Pohjois-Pohjanmaa	Alavieska	11.320	21,50	15.419	1,80	1.291	28.030
	Haapajärvi	11.320	22,00	15.777	1,75	1.255	28.353
	Haapavesi	11.320	22,00	15.777	1,80	1.291	28.388
	Hailuoto	11.320	20,50	14.701	1,75	1.255	27.277
	Ii	11.320	21,25	15.239	1,50	1.076	27.635
	Kalajoki	11.320	20,00	14.343	1,75	1.255	26.918
	Kempele	11.320	20,50	14.701	1,45	1.040	27.062
	Kuusamo	11.320	20,00	14.343	1,60	1.147	26.811
	Kärsämäki	11.320	21,50	15.419	1,80	1.291	28.030
	Liminka	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Lumijoki	11.320	21,00	15.060	1,95	1.398	27.779
	Merijärvi	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Muhos	11.320	21,00	15.060	1,60	1.147	27.528
	Nivala	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Oulainen	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Oulu	11.320	20,00	14.343	1,30	932	26.596
	Pudasjärvi	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098
	Pyhäjoki	11.320	20,25	14.522	1,75	1.255	27.098
	Pyhäjärvi	11.320	20,75	14.881	1,75	1.255	27.456
	Pyhäntä	11.320	19,75	14.164	1,75	1.255	26.739
	Raahe	11.320	21,00	15.060	1,90	1.363	27.743
	Reisjärvi	11.320	22,50	16.136	1,75	1.255	28.711
	Sievi	11.320	21,75	15.598	1,75	1.255	28.173
	Siikajoki	11.320	22,00	15.777	1,90	1.363	28.460
	Siikalatva	11.320	22,00	15.777	1,75	1.255	28.353
	Taivalkoski	11.320	20,50	14.701	1,65	1.183	27.205
	Tyrnävä	11.320	21,00	15.060	1,90	1.363	27.743
	Utajärvi	11.320	20,50	14.701	1,95	1.398	27.420
	Vaala	11.320	21,50	15.419	1,85	1.327	28.066
	Ylivieska	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
Kainuu	Hyrnsalmi	11.320	21,75	15.598	1,75	1.255	28.173
	Kajaani	11.320	21,00	15.060	1,65	1.183	27.564
	Kuhmo	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Paltamo	11.320	22,00	15.777	1,75	1.255	28.353
	Puolanka	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Ristijärvi	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
	Sotkamo	11.320	21,25	15.239	1,65	1.183	27.743
	Suomussalmi	11.320	20,50	14.701	1,50	1.076	27.098
Lappi	Enontekiö	11.320	21,25	15.239	1,65	1.183	27.743
	Inari	11.320	19,00	13.626	1,75	1.255	26.201

Kemi	11.320	21,75	15.598	1,40	1.004	27.922
Kemijärvi	11.320	21,50	15.419	1,75	1.255	27.994
Keminmaa	11.320	21,25	15.239	1,40	1.004	27.564
Kittilä	11.320	20,25	14.522	1,50	1.076	26.918
Kolari	11.320	20,00	14.343	1,50	1.076	26.739
Muonio	11.320	21,50	15.419	1,65	1.183	27.922
Pelkosenniemi	11.320	22,25	15.956	1,95	1.398	28.675
Pello	11.320	21,00	15.060	1,60	1.147	27.528
Posio	11.320	21,75	15.598	1,75	1.255	28.173
Ranua	11.320	19,75	14.164	1,50	1.076	26.560
Rovaniemi	11.320	21,00	15.060	1,30	932	27.313
Salla	11.320	20,50	14.701	1,80	1.291	27.313
Savukoski	11.320	21,75	15.598	1,95	1.398	28.317
Simo	11.320	22,00	15.777	1,65	1.183	28.281
Sodankylä	11.320	20,00	14.343	1,40	1.004	26.667
Tervola	11.320	19,50	13.984	1,75	1.255	26.560
Tornio	11.320	21,00	15.060	1,50	1.076	27.456
Utsjoki	11.320	21,00	15.060	1,75	1.255	27.635
Ylitornio	11.320	20,00	14.343	1,50	1.076	26.739

Keveimmin verottavat kunnat:

Kunta	Valtionvero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut	Ero halvimpaan kuntaan €/vuosi
Kauniainen	11.320	17,00	12.191	1,00	717	24.229	0
Espoo	11.320	18,00	12.909	1,00	717	24.946	717
Helsinki	11.320	18,00	12.909	1,00	717	24.946	717
Eurajoki	11.320	18,00	12.909	1,60	1.147	25.376	1.147
Vantaa	11.320	19,00	13.626	1,00	717	25.663	1.434
Naantali	11.320	19,00	13.626	1,35	968	25.914	1.685
Luhanka	11.320	18,50	13.267	1,90	1.363	25.950	1.721
Kerava	11.320	19,25	13.805	1,25	896	26.022	1.793
Sipoo	11.320	19,25	13.805	1,35	968	26.094	1.865
Kustavi	11.320	18,75	13.446	1,85	1.327	26.094	1.865

Kireimmin verottavat kunnat:

Kunta	Valtionvero, Yle-vero ja sova- maksut	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veronluon- teiset maksut	Ero halvimpaan kuntaan €/vuosi
Jämijärvi	11.320	22,50	16.136	1,85	1.327	28.783	4.554
Teuva	11.320	22,50	16.136	1,75	1.255	28.711	4.482
Reisjärvi	11.320	22,50	16.136	1,75	1.255	28.711	4.482
Pelkosenniemi	11.320	22,25	15.956	1,95	1.398	28.675	4.446
Vehmaa	11.320	22,25	15.956	1,85	1.327	28.604	4.375
Honkajoki	11.320	22,00	15.777	2,00	1.434	28.532	4.303
Karjajoki	11.320	22,00	15.777	2,00	1.434	28.532	4.303
Vimpeli	11.320	22,25	15.956	1,75	1.255	28.532	4.303
Kruunupyö	11.320	22,00	15.777	2,00	1.434	28.532	4.303
Hankasalmi	11.320	22,00	15.777	1,95	1.398	28.496	4.267
Multia	11.320	22,00	15.777	1,95	1.398	28.496	4.267

KIINTEISTÖVERON MUODOSTUMINEN ESIMERKKITAPAUKSISSA

Selvityksen esimerkkiperheen oletetaan asuvan viiden perheen rivitalossa, joka sijaitsee kaupungin pientaloalueella. Rivitalon kokonaisneliömäärä on 480 neliometriä, josta perheen osuus on 1/5.

Rivitalon kantavana rakennusaineena on kivi, ja se on valmistunut vuonna 1992. Rakennuksen verotusarvo määräytyy jälleenhankinta-arvon ja siitä tehtävien ikäalennusten perusteella. Ikäalennuksen suuruus on 1 prosentti vuodessa, sillä rivitalon kantava rakenne on kiveä. Valtiovarainministeriön vahvistamien laskentaperusteiden perusteella rakennuksen verotusarvo on 203 508 euroa kaikissa kunnissa. Perheen osuus koko rakennuksen verotusarvosta on 40 702 euroa.

Rivitalon tontin koko on 2000 neliometriä, ja sillä on rakennusoikeutta rivitalon neliömäärä eli 480 neliometriä. Tontin verotusarvo perustuu Verohallinnosta saatuihin ohjearvoihin.

Jokaisesta kaupungista on valittu sellainen ohjearvo, joka mahdollisimman hyvin kuvaisi tyypillistä ao. kaupungin pientaloaluetta ohjearvojen tarkkuudella.

Tontin verotusarvot maakuntakeskuksissa:

	Rakennus- oikeuden hinta, €/m ²	Tavoite- arvo 75,0 %	Tontin vero- tusarvo
Helsinki	408	306,00	146.880
Hämeenlinna	102	76,50	36.720
Joensuu	45	33,45	16.056
Jyväskylä	71	53,55	25.704
Kajaani	36	26,81	12.870
Kokkola	39	29,59	14.202
Kouvola	48	36,02	17.291
Kuopio	69	51,47	24.707
Lahti	69	51,47	24.707
Lappeenranta	61	45,90	22.032
Mikkeli	51	38,25	18.360
Oulu	122	91,80	44.064
Pori	43	32,17	15.440
Rovaniemi	26	19,13	9.180
Seinäjoki	51	38,25	18.360
Tampere	122	91,80	44.064
Turku	92	68,85	33.048
Vaasa	60	44,63	21.420

Tontin verotusarvot Helsingin seudulla:

	Rakennus- oikeuden hinta, €/m ²	Tavoite- arvo 75,0 %	Tontin vero- tusarvo
Espoo	306	229,50	110.160
Helsinki	408	306,00	146.880
Hyvinkää	122	91,80	44.064
Järvenpää	143	107,10	51.408
Kauniainen	714	535,50	257.040
Kerava	143	107,10	51.408
Kirkkonummi	143	107,10	51.408
Mäntsälä	82	61,20	29.376
Nurmijärvi	122	91,80	44.064
Pornainen	51	38,25	18.360
Sipoo	92	68,85	33.048
Tuusula	122	91,80	44.064
Vantaa	255	191,25	91.800
Vihti	82	61,20	29.376

Esimerkkiperheen rivitaloasunnon kiinteistövero vuonna 2018 suuruusjärjestyksessä

Maakuntakeskuksissa:

	Yleinen kiinteistö- vero-%	Tontin kiinteistövero, €	Asuin- rakennuksen vero-%	Rakennuksen kiinteistövero, €	Kiinteistövero yhteensä
Joensuu	1,10	35	0,45	183	218
Pori	0,93	29	0,50	204	232
Turku	1,00	66	0,41	167	233
Kajaani	1,10	28	0,55	224	252
Vaasa	1,15	49	0,50	204	253
Rovaniemi	1,55	28	0,60	244	273
Kuopio	1,30	64	0,52	212	276
Lappeenranta	1,30	57	0,55	224	281
Mikkeli	1,25	46	0,58	236	282
Jyväskylä	1,30	67	0,55	224	291
Seinäjoki	1,45	53	0,60	244	297
Oulu	1,15	101	0,50	204	305
Lahti	1,35	67	0,60	244	311
Kouvola	1,45	50	0,65	265	315
Kokkola	1,25	36	0,70	285	320
Tampere	1,15	101	0,55	224	325
Hämeenlinna	1,35	99	0,60	244	343
Helsinki	0,93	273	0,41	167	440

Helsingin seudun kunnissa:

	Yleinen kiinteistö- vero-%	Tontin kiinteistövero, €	Asuin- rakennuksen vero-%	Rakennuksen kiinteistövero, €	Kiinteistövero yhteensä
Vihti	0,95	56	0,45	183	239
Pornainen	1,00	37	0,50	204	240
Nurmijärvi	0,93	82	0,41	167	249
Tuusula	0,93	82	0,41	167	249
Kirkkonummi	0,93	96	0,41	167	262
Sipoo	1,00	66	0,50	204	270
Hyvinkää	1,30	115	0,45	183	298
Kerava	1,32	136	0,41	167	303
Mäntsälä	1,30	76	0,60	244	321
Vantaa	1,00	184	0,41	167	350
Järvenpää	1,35	139	0,55	224	363
Espoo	0,93	205	0,41	167	372
Helsinki	0,93	273	0,41	167	440
Kauniainen	0,93	478	0,41	167	645

PALKANSAAJAN VEROPERUSTEET 2017-2018

Veroperusteet euroina

Verovuosi	2017	2018	muutos
Palkansaajan työeläkemaksu	6,15 %	6,35 %	0,20 %
- korotettu maksu, kun 53-62-vuotias	7,65 %	7,85 %	0,20 %
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	1,60 %	1,90 %	0,30 %
Tulonhankkimisvähennys	750	750	
Kunnallisver. ansiotulovähennys, alaraja (puhdas ansiotulo)	2.500	2.500	
' , nousu 1	51 %	51 %	
" , raja (puhdas ansiotulo)	7.230	7.230	
' , nousu 2	28 %	28 %	
" , enimmäismäärä	3.570	3.570	
' , yläraja (puhdas ansiotulo)	14.000	14.000	
" , alenema	4,5 %	4,5 %	
" vähennys poistuu (puhdas ansiotulo)	93.333	93.333	
Työtulovähennys, alaraja (puhdas ansiotulo)	2.500	2.500	
' , nousu	12,0 %	12,0 %	
" , enimmäismäärä	1.420	1.540	120
' , yläraja (puhdas ansiotulo)	33.000	33.000	
" , alenema	1,51 %	1,65 %	0,14 %
" vähennys poistuu, (puhdas ansiotulo)	127.040	126.333	-707
Perusvähennys, enimmäismäärä	3.060	3.100	40
Perusvähennys, alenema	18 %	18 %	
Kunnallisveroprosentti, keskimäärin	19,90 %	19,86 %	-0,04 %
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	0,00 %	0,00 %	
Sairaanhoitomaksu, eläkeläiset ja etuudensaajat	1,45 %	1,53 %	0,08 %
Palkansaajan sairausvakuutuksen päivärahamaksu	1,58 %	1,53 %	-0,05 %
Kirkollisveroprosentti, keskimäärin	1,37 %	1,39 %	0,02 %
Valtion tuloveroasteikko:	16.900 8 6,25 % 25.300 533 17,50 % 41.200 3.315,5 21,50 % 73.100 10.174 31,50 %	17.200 8 6,00 % 25.700 518 17,25 % 42.400 3.398,75 21,25 % 74.200 10.156,25 31,25 %	300 -0,25% 400 -15 -0,3% 1.200 83 -0,3% 1.100 -18 -0,25%

Verotietoa sarjassa aikaisemmin ilmestynyt:

50. **Minna Punakallio: Verottaja ostajan kukkarolla**
Kulutusverot Suomessa ja muissa maissa. 4.10.2007
51. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2007**
Suomi palkkaverottajana. 25.10.2007
52. **Minna Punakallio: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2008**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2008. 30.1.2008
53. **Jaana Kurjenoja: Työn verotus ja perheet Euroopassa**
Perheiden verotus, lapsilisät ja päivähoito 11 Euroopan maassa. 11.2.2008
54. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2008**
Suomi työn verottajana. 15.9.2008
55. **Jaana Kurjenoja: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 10.2.2009
56. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2009**
Suomen asema työn verottajana. 16.11.2009
57. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2010**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa. 7.1.2010
58. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeet, verot ja ostovoima**
Esimerkilaskelmia eläketulon verotuksesta ja nettoeläkkeen ostovoimasta 2000-luvulla. 15.6.2010
59. **Minna Punakallio: Suomi ja muut maat työn verottajina**
Kansainvälinen palkkaverovertailu 2010. 9.11.2010
60. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2011 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 13.12.2010
61. **Minna Punakallio: Mitä tuloverotuksessa on tapahtunut?**
Palkansaajan verot ja ostovoima 1990-luvun alun laman jälkeen. 4.7.2011
62. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Mitä eläkeverotuksessa on tapahtunut?**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2011. 4.8.2011
63. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2011** 19.12.2011
64. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2012 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 16.2.2012
65. **Minna Punakallio: Kiristysten aika**
Kulutusverot meillä ja muualla. 4.9.2012
66. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkeverotus muutoksessa**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2013. 4.12.2012
67. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2012.** 13.12.2012
68. **Mikael Kirkko-Jaakkola, Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2013.** 12.12.2013
69. **Niina Suutarinen: Kuntien verot 2014 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 11.6.2014
70. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2014.** 13.11.2014
71. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2015 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 4.2.2015
72. **Leena Savolainen: Verottaja kuluttajan kukkarolla**
Kulutusverot meillä ja muualla. 8.4.2015
73. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 12.5.2015
74. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2015.** 26.11.2015
75. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2016 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 27.1.2016
76. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2016.** 30.11.2016
77. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2017 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. Tammikuu 2017
78. **Janne Kalluinen: Kulutusverotuksen trendit meillä ja muualla.** 1.6.2017
79. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2017.** 12.12.2017

Veronmaksajain Keskusliitto + Verotieto Oy

Kalevankatu 4, 00100 HELSINKI, puhelin (09) 618 871, fax (09) 608 087

www.veronmaksajat.fi

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.